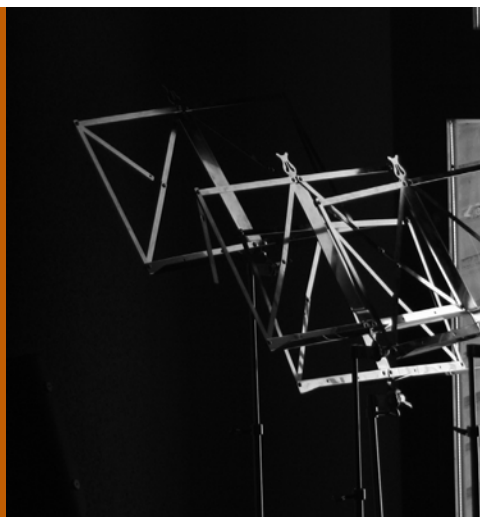

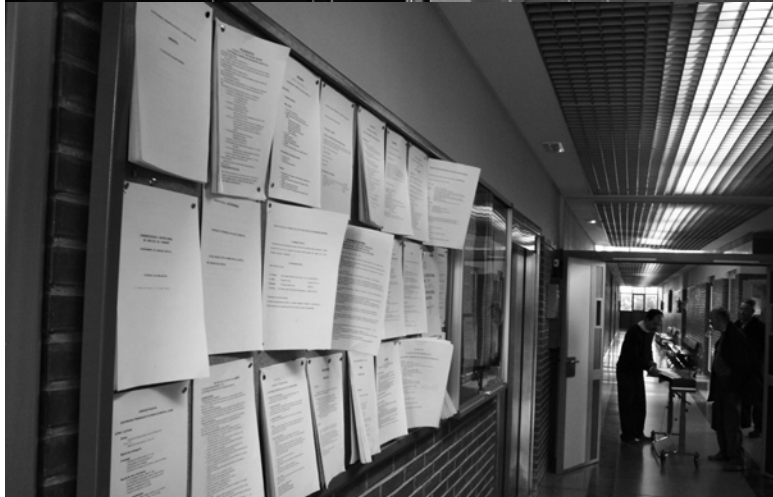
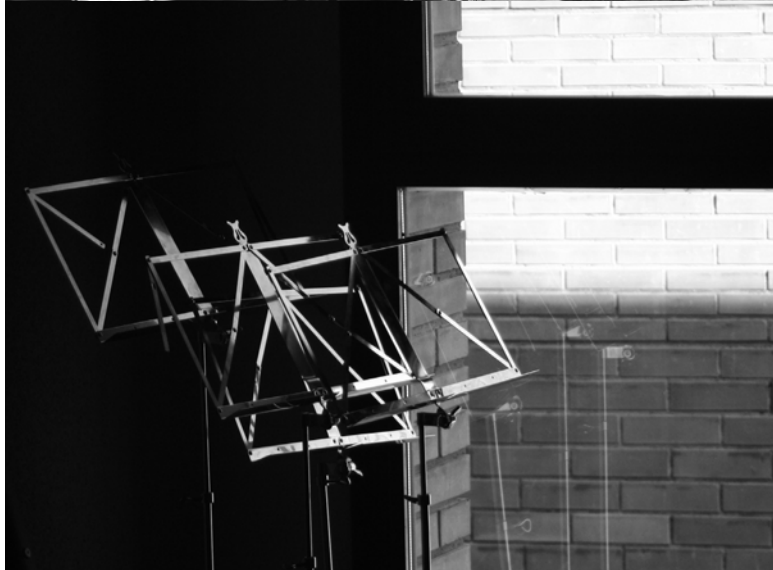
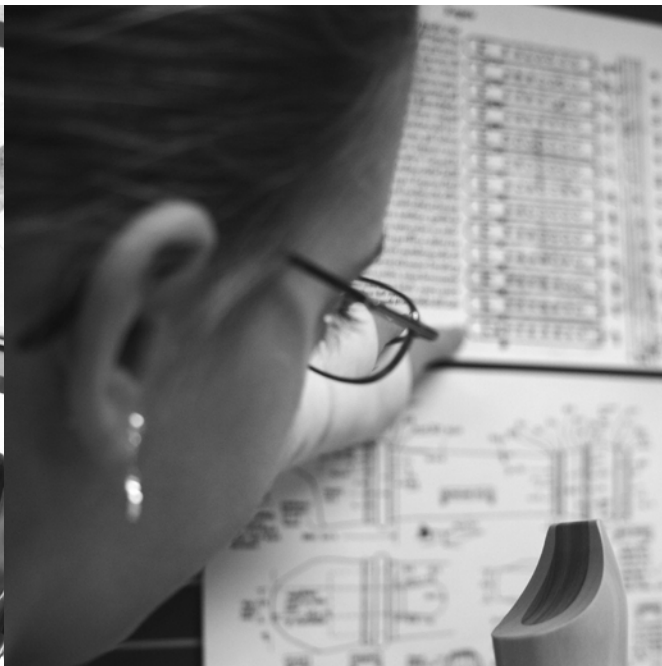

Projecte **Educatiu** de Centre

Ensenyances elementals Concreció Curricular

P E C

Conservatori Professional de Música de Torrent

Projecte Educatiu de Centre

Ensenyances elementals Concreció Curricular

CONSERVATORI PROFESSIONAL
DE MÚSICA DE TORRENT

 GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

CONCRECIÓ CURRICULAR DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS AL CONSERVATORI PROFESSIONAL DE MÚSICA DE TORRENT.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ. 6

1.1. DEFINICIÓ. 6

1.2 REFERÈNCIES LEGALS. 7

1.3 CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE LA CONCRECIÓ CURRICULAR. 7

2. FINALITAT DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS. 8

3. COMPETÈNCIES DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA. PERFIL FORMATIU DE L'ALUMNAT QUE FINALITZEI ELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS. 9

4. ADEQUACIÓ I CONCRECIÓ DELS OBJECTIUS GENERALS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS EN EL CONSERVATORI DE TORRENT. 12

5. NORMES GENERALS PER A LA INCLUSIÓ DELS CONTINGUTS DE LES DIFERENTS MATÈRIES EN LES PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES. 17

5.1. REFLEXIÓ SOBRE LA PRÀCTICA MUSICAL. 18

5.2. CONTINGUTS TRANSVERSALS. 19

6. L'ORGANITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA DE CONJUNT. 21

7. DECISIONS GENERALS SOBRE METODOLOGIA. 22

8. DECISIONS SOBRE AVALUACIÓ. 25

8.1. ÀMBITS D'AVUACIÓ. 25

8.2. CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE L'AVUACIÓ. 25

8.3. ELS CRITERIS D'AVUACIÓ. 26

8.4. L'ORGANITZACIÓ DE L'AVUACIÓ DE L'ALUMNAT: LES SESSIONS D'AVUACIÓ. 32

8.5. ELS PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ. 33

8.6. CRITERIS DE PROMOCIÓ, RECUPERACIÓ, AMPLIACIÓ I LÍMITS DE PERMANÈNCIA. 34

8.7. L'AVUACIÓ DELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT I LA PRÀCTICA DOCENT DEL PROFESSORAT. 37

9. LA REGULACIÓ DE LA FIGURA DEL PIANISTA ACOMPANYANT. 40

10. CRITERIS I NORMES PER A LA UTILITZACIÓ DELS DIFERENTS RECURSOS COLECTIUS DEL CENTRE. 41

10.1. ÚS DE LA FOTOCOPIADORA. 41

10.2. PRÉSTEC D'INSTRUMENTAL. 42

10.3. CRITERIS PER A LA UTILITZACIÓ DEL SALÓ D'ACTES DEL CENTRE. 43

10.4. ASSIGNACIÓ ECONÒMICA PER A ADQUIRIR MATERIAL D'AULA. 44

10.5. SOL·LICITUD DE MATERIAL DIDÀCTIC MODULAT PER LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ. 44

10.6. INFORMÀTICA I TELEFONIA. 45

11. CRITERIS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS DEL PLA ANUAL D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS. 44

11.1. CRITERIS ORGANITZATIUS. 47

11.2. CLASSIFICACIÓ DE LES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS. 47

11.3. CRITERIS DIDÀCTICS. 49

12. PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT: EL PROJECTE EDUCATIU "TOTS MÚSICS, TOTS DIFERENTS". 50

12.1. INTRODUCCIÓ. 50

12.2. LEGISLACIÓ REGULADORA. 50

12.3. RESPONSABLES DEL PROJECTE. 50

12.4. AVALUACIÓ DEL PROJECTE. 55

12.5. RESUM DE LES ACTIVITATS PRINCIPALS DEL PROJECTE. 56

13. ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES. 57

14. ORGANITZACIÓ DE LES PROVES D'INGRÉS ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS. 58

14.1. INGRÉS A PRIMER CURS DE LES ENSENYANCES ELEMENTALS. 58

14.2. INGRÉS A CURSOS DIFERENTS DE PRIMER CURS DE LES ENSENYANCES ELEMENTALS. 59

15. CARACTERÍSTIQUES GENERALS DELS MATERIALS CURRICULARS. 61

16. CONCLUSIONS. 62

ANNEXE 1: EL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL.

1. INTRODUCCIÓ.

1.1 DEFINICIÓ.

Aquesta concreció curricular forma part del Projecte Educatiu del Conservatori Professional de Música de Torrent. Contextualitza i desenvolupa el Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'aquestableix el currículum de les ensenyances elementals de Música i es regula l'accés a aquests en la Comunitat Valenciana.

Redactat i aprovat pel Claustre de professors/es és un **instrument d'autonomia** que adapta el currículum oficial a les característiques pròpies del conservatori de Torrent: context socioeconòmic, història del centre, interessos i aspiracions de les persones que formem els diferents sectors d'aquesta comunitat educativa, etc.

Aquest document és un projecte col·lectiu que defineix la personalitat pedagògica i didàctica del conservatori de Torrent. Un esforç per a establir i proclamar la nostra singularitat i la manera particular d'entendre els ensenyaments elementals de música. També és un instrument de coordinació entre el professorat, d'investigació de la pràctica docent i de treball en equip.

És un document del segon nivell de concreció curricular aplicable a la totalitat de professors i professores del centre amb independència de les assignatures i matèries que imparteixen. Respecta i desenvolupa el decret de currículum i la resta de legislació aplicable i serveix de guia per a l'elaboració de les programacions didàctiques de cadascun dels docents del conservatori.

Hem d'unificar criteris. Aquest document servirà per a que tots treballem en una direcció i ens fiquem d'acord en temes tan importants com són els diferents elements del currículum. Al claustre ha d'haver una mateixa manera d'entendre els ensenyaments elementals i no una diferent per cada professor.

Però sobre tot és un instrument per a traslladar a la comunitat educativa les nostres intencions educatives i al mateix temps adquirir un compromís amb ella.

Aquest projecte ha segut aprovat pel claustre de professors, suposa un important esforç de consens en la seua elaboració i disseny i que ara cal dur a la pràctica. Serà avaluat constantment pels òrgans de govern i de coordinació didàctica, i l'equip directiu supervisarà que totes les actuacions docents estiguen en consonància amb ell.

“La finalidad del proyecto curricular es que el centro se dote de un instrumento propio que responda a la realidad del mismo: a sus características, a su tipo de alumnado y profesorado, a los recursos disponibles y al entorno en que se encuentra ubicado.”

(FERNÁNDEZ y otros, 1994)

1.2 REFERÈNCIES LEGALS.

Aquest document ha segut elaborat en virtut de l'article 22 del Decret 159/2007 que estableix la autonomia curricular dels centres i l'apartat 4.2 de la Resolució de 27 de maig de 1998 que regula el funcionament i organització dels conservatoris de música.

1.3 CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE LA CONCRECIÓ CURRICULAR.

Les característiques d'aquest projecte son:

I. ÚTIL.

Es tracta d'un document elaborat per a ser aplicat com un instrument de millora. No es tracta exclusivament de complir un requisit burocràtic sense cap utilitat. Reflexa la convicció de nosaltres per a augmentar a partir d'ell la qualitat educativa del conservatori.

II. RELLEVANT.

Ha d'haver una millora substancial a partir de la seua aplicació.

III. CLAR I UNÍVOC.

Ha de clarificar i restar confusió i opacitat al funcionament del conservatori.

IV. PROCESSUAL.

La seua vàlua resideix no sols en el resultat final sinó en tot el procés de redacció i avaluació que representa en sí un element de millora per l'esforç de consens, reflexió i debat obert aquestablert entre el professorat.

V. AVALUAT.

Serà avaluat contínuament i modificat quan es considere oportú.

VI. VINCULANT.

Es d'obligat compliment pel conjunt del professorat ja que ha segut aprovat per tots i totes. Les pràctiques educatives seran coherents i respectuoses amb els acords adoptats de manera democràtica, respectant-se sempre el marge d'autonomia del professorat.

VII. INTRANSFERIBLE.

Propi de cada centre. Un Projecte Curricular està ben elaborat en la mesura que respon a les necessitats d'un equip concret i serveix per millorar la pràctica educativa.

INACABAT.

Els mètodes, continguts, materials curriculars, etc., deuen ser objecte d'una reflexió permanent.

“La coordinación es indispensable para alcanzar los objetivos propuestos. Nadie es un buen profesional aisladamente sin tener en cuenta a los otros. Un cirujano puede saber mucho, puede hacer excelentemente su tarea, pero la operación saldrá mal si no se coordina con el anestesista y con la enfermera. Incluso con el personal de limpieza.”

(Miguel A. Santos Guerra “Las bisagras del sistema”)

2. FINALITAT I PRINCIPIS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS.

Els ensenyaments elementals de Música tenen com a finalitat proporcionar a l'alumnat una formació artística de qualitat i garantir la seua qualificació al finalitzar els quatre anys que conformen aquestes ensenyances.

La finalitat d'aquestes ensenyances s'ordenen entres funcions bàsiques: formativa, orientadora i preparatòria per a cursar amb garanties les ensenyances professionals.

S'ha d'evitar que l'últim curs dels ensenyaments elementals es converteixca en un curs de preparació exclusiu de les proves d'accés als ensenyaments professionals, i es distorsione el procés d'ensenyament/aprenentatge. De la mateixa manera, l'organització d'aquestes proves ha de valorar en l'alumne la seua potencialitat i formació integral més que les habilitats instrumentals immediates.

En tot cas, volem afegir en aquest document les reflexions elaborades pel claustre de professors/es sobre la finalitat dels ensenyaments elementals que completa la finalitat establerta en les lleis:

- Els ensenyaments elementals de música al conservatori de Torrent tenen com a finalitat iniciar als alumnes a la pràctica musical amb criteris didàctics adequats a les seues edats, interessos, motivacions i aspiracions.
- Els ensenyaments elementals no deuen limitar-se als aspectes de pràctica instrumental sinó que han de considerar la música com un fenomen històric, estètic i psicològic que li proporciona un caràcter humanístic.
- Els ensenyaments elementals persegueixen l'equilibri entre el coneixement teòric, el desenvolupament de destreses instrumentals en grup i individual i l'aprehensió dels principis estètics que determinen el fenomen artístic/musical.
- Els ensenyaments elementals van destinats a alumnes amb edats entre 8 i 12 anys. El compliment rigorós de les edats idònies reforça el caràcter reglat d'aquestes ensenyances i el seu caire pre-professional.

3. COMPETÈNCIES DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA. I PERFIL FORMATIU DE L'ALUMNAT QUE FINALITZE ELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS.

“Tocar una partitura, no és interpretar una partitura”

(Emilio Molina, Catedràtic del Real Conservatori Superior de Madrid)

Una de les aportacions fonamentals de la LOE ha segut establir les anomenades competències bàsiques en els ensenyaments obligatoris. La incorporació de competències bàsiques al currículum permet ficar l'accent en aquells aprenentatges que se consideren imprescindibles, des d'un **plantejament integrador** i sobre tot **orientat a l'aplicació dels sabers adquirits**.

Dintre d'aquestes competències bàsiques hi ha una anomenada COMPETÈNCIA CULTURAL Y ARTÍSTICA que tots els alumnes dels ensenyaments obligatoris han d'adquirir.

Per altra banda, en la normativa bàsica y autonòmica aplicable als ensenyaments elementals, les autoritats educatives no han establert competències bàsiques, reservant aquest nou element del currículum sols als decrets que regulen els ensenyaments obligatoris.

Els elements del currículum segueixen sent els objectius, continguts, metodologia i avaluació que ara cal concretar als projectes educatius.

No obstant i dins del marge d'autonomia del centre, el Claustre de professors considera molt clarificador i convenient establir les competències dels ensenyaments elementals al nostre conservatori. No poden ser bàsiques perquè no estan establides per les autoritats educatives estatals. Representen un proposta del nostre claustre aplicable sols al Conservatori Professional de Música de Torrent.

Per a l'establiment d'aquestes competències ens han servit de guia la COMPETÈNCIA CULTURAL Y ARTÍSTICA regulada pel Ministeri d'Educació, però no hem deixat de fer un esforç gran de concreció, adequació i, sobre tot, condensació del currículum oficial dels ensenyaments elementals regulats pel Decret 159/2007.

En tot cas, volem ressaltar dos elements de les competències bàsiques molt importants:

1. Serveixen per a establir i incidir en aquells aprenentatges que han de ser aplicats per l'alumnat en situacions concretes. Es tracta de poder utilitzar tot el que aprenen de manera efectiva (aprenentatges útils).
2. Les competències integren els diferents aprenentatges de totes les assignatures i matèries que componen aquestos ensenyaments perquè serveixen de guia a tot el professorat.

Per tot açò, distingim les següents competències que ha d'assolir l'alumnat que finalitza els ensenyaments elementals: **SABER ESCOLTAR, INTERPRETAR, ANALITZAR I CREAR MÚSICA**.

En tot cas no oblidem que els ensenyaments elementals de música s'articulen al voltant d'especialitats instrumentals. La pràctica instrumental aglutina i canalitza una gran part, encara que no tots, els sabers, habilitats i actituds.

SABER ESCOLTAR.

Es tracta d'aconseguir els coneixements, habilitats i actituds necessàries per tal de percebre les diferents manifestacions musicals i a partir d'eixe moment: comprendre-les, valorar-les críticament, gaudir-les i emocionar-se.

Aquesta competència incorpora adquirir hàbits estables de consum musical variat (assistència a concerts, escoltar gravacions, etc.). També acostumar-se a escoltar música de diferents estils i procedències geogràfiques i culturals.

Aquestes percepcions musicals han d'incorporar una reflexió d'allò que escoltem, per exemple, identificació d'estructures musicals i dels instruments musicals que intervenen, etc. En aquest moment, es tractaria d'aplicar també la competència de saber analitzar tot allò que escoltem per tal de tindre criteri propi. En definitiva, establir un diàleg intern entre elements objectius i subjectius del fet musical.

Quan escoltem també eduquem la sensibilitat artística perquè la música és davant de tot un art. Percebre sempre la bellesa en els diferents elements musicals (melodia, harmonia, ritme i forma) i tot el que pot evocar. Valorar l'originalitat d'una obra i la creativitat dels autors. En definitiva capacitat d'emocionar-se. En aquest moment estem oferint vivències que de segur, aportaran qualitat de vida als nostres alumnes.

Al final, capacitarem progressivament al alumnat per a decidir per sí mateixa la música que li agrada i que vol consumir. Autònom poc a poc, front els interessos de les indústries i les modes i amb capacitat per a decidir que vol escoltar. I sobre tot amb la ment oberta, sense prejudicis de cap tipus respecte a la innovació i avantguarda musical i respectuós i tolerant amb totes les manifestacions musicals amb independència del seu origen i procedència. En definitiva un alumne que escolta molta música variada, gaudeix amb ella i la valora críticament.

SABER ANALITZAR.

Aquesta competència aquesta lligada a la primera, encara que ara, ens referim a l'estudi del text musical. L'anàlisi és la ferramenta principal d'un músic davant una partitura. La intuïció i la imaginació necessiten rodejar-se de bases profundes per assentar la creativitat.

Amb aquesta competència volem contribuir a augmentar la capacitat analítica dels nostres alumnes. Una capacitat que consisteix en primer lloc en una **actitud** l'alumne davant la partitura u obra musical, no sols té que interpretar-la si no també analitzar-la. Saber més sobre ella i **fomentar l'hàbit de l'anàlisi des del primer moment**.

No estem parlant de fer anàlisi musical avançat. Es tracta d'observar i extraure el màxim de conclusions i després aplicar-les a la millora de la interpretació: esbrinar i aplicar.

La capacitat d'anàlisi dels alumnes anirà augmentant en el temps, però és una competència que hem

de treballar des del primer moment. Es tracta de reflexionar sobre la partitura que tenim davant. Fixar-se en aspectes importants com els elements musicals (la melodia, l'harmonia i el ritme), tonalitats, tempos, dinàmiques; els diferents estils històrics, qui era el compositor, aspectes formals, i un llarg etc.

I després relacionar tots aquests aspectes per a prendre decisions alhora d'abordar una interpretació musical. D'eixa manera, formarem el criteri interpretatiu de l'alumne per a que siga capaç en el temps de realitzar **“versions pròpies”**.

En definitiva, aquesta competència suposa l'adquisició de continguts conceptuals, la relació del mateixos, creació hàbits analítics i finalment l'aplicació dels mateixos a la interpretació o execució musical. Tot açò amb la intenció d'aconseguir la formació integral de l'alumne i superar així, la desvinculació entre el creixement intel·lectual de l'alumne i el seu creixement com a intèrpret.

Però encara direm més; un músic que controla l'anàlisi és un músic més autònom.

SABER INTERPRETAR

Els ensenyaments elementals de música s'articulen, com ja hem dit en repetides ocasions, al voltant de la pràctica musical. A diferència de l'educació musical en altres etapes educatives, es tracta de començar a formar professionals de la música en terrenys diversos com la interpretació, la docència i la investigació. Per això, tots el alumnes han d'elegir una especialitat instrumental i la seua formació com a intèrprets comença ja en aquests moments.

Aquesta competència inclou en primer lloc, **el domini progressiu de la tècnica instrumental bàsica** de l'especialitat escollida i la pràctica vocal. Les habilitats i destreses que son necessàries per a dominar el instrument en el futur se treballen en aquests primer anys d'educació musical i son uns elements indispensables, encara que no els únics, per a garantir una interpretació adequada. Sense una bona tècnica no hi ha un bon intèrpret. En altres paraules, la comprensió perfecta del text no és suficient se precisa una profunda tècnica instrumental.

Als ensenyaments elementals l'alumne assentarà la base de la tècnica. Aquest és el moment oportú.

Per altra banda, la interpretació musical és un acte col·lectiu. La música està escrita per a ser interpretada, quasi en la seua totalitat, en grup. De ben poc val conèixer la tècnica instrumental individual si no es desenvolupen de manera adequades les habilitats i actituds necessàries per a la interpretació en conjunt. Per tot açò, la competència **“saber interpretar”** inclou el conjunt d'habilitats, capacitats i actituds per a la interpretació en grup.

Respecte a les **actituds**, és necessari fomentat en l'alumnat valors com la col·laboració, treball en equip i hàbits de disciplina i acatament de les indicacions del director (en el cas del repertori orquestral i de conjunt). Respecte a les capacitats es tracta de desenvolupar i treballar procediments com l'afinació, la conjunció tímbrica, les dinàmiques i articulacions del grup, conèixer els diferents rols de l'orquestra i un

llarg etcètera més que conformen la tècnica instrumental de grup.

Quan parlem d'interpretació no sols pensem en la pràctica instrumental, també en la interpretació vocal. Durant quatre anys, l'alumne forma part d'un cor i allí aprèn la tècnica vocal suficient per tal de fer música amb la veu i interpretar partitures vocals.

I naturalment aquesta competència inclou també el coneixement del llenguatge musical: el codi, les grafies musicals i la teoria musical. El coneixement del llenguatge musical proporcionarà a tot l'alumnat el domini de la lectura i escriptura musicals. També s'iniciarà en el domini de la veu i la formació de l'oïda interna i l'adquisició del ritme per a seguir una pulsació.

Tots els sabers del llenguatge musical no estan reduïdes a la capacitat de lectura o seguiment d'una partitura musical (codificació), s'ha d'anar més enllà. Capacitarem a l'alumne per a que utilitze aquestos sabers i destreses al servei de la comunicació, expressivitat i el pensament musical quan interprete una obra musical.

SABER CREAR

Consisteix en capacitar a l'alumne per a que utilitze el llenguatge musical amb total llibertat. Que sàpiga parlar musicalment.

A més a més d'analitzar una partitura i interpretar-la correctament l'alumnat ha de ser capaç d'improvisar amb espontaneïtat una xicoteta peça amb els elements bàsics del llenguatge musical que d'esta manera es comprenen amb més perfecció perquè l'alumne es veu obligat a recrear-los, a jugar amb elements rítmics, melòdics, harmònics i formals.

La creació o improvisació és l'eina que ens permet per una part com ja hem dit, la millor comprensió del sistema musical i per altra expressar la nostra sensibilitat creativa.

Amb aquesta competència aconseguim una educació integral del futur músic.

4. ADEQUACIÓ I CONCRECIÓ DELS OBJECTIUS GENERALS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS EN EL CONSERVATORI DE TORRENT.

Definim els objectius com les capacitats que els alumnes han d'aconseguir al finalitzar una etapa, període o unitat didàctica. El Decret de currículum diferencia els objectius generals dels ensenyaments elementals i els objectius específics de cada assignatura o família instrumental.

Els objectius generals establerts en el decret de currículum responen a les capacitats que han d'aconseguir els alumnes després de rebre la formació de les diferents assignatures. Per aquest motiu, en aquesta Concreció Curricular desenvoluparem, adequarem i concretarem aquestos objectius generals que serviran de guia i marc quan s'elaboren les programacions didàctiques de cada assignatura.

Els objectius propis de les diferents assignatures no seran tractats en aquest document. Els professors/es de cada assignatura desenvoluparan en les seues programacions didàctiques els objectius propis seqüenciats per cursos, i deixaran els objectius generals, com ja hem dit, per a aquest document.

A continuació, desenvoluparem i concretarem cadascú dels objectius generals del decret de currículum amb la intenció de delimitar amb la màxima claredat les **capacitats dels alumnes que finalitzen els ensenyaments elementals de música en el Conservatori Professional de Música de Torrent**.

I. APRECIAR LA IMPORTÀNCIA DE LA MÚSICA COM A LLENGUATGE ARTÍSTIC I COM A MITJÀ D'EXPRESSIONI CULTURAL DELS POBLES I LES PERSONES.

Parafrasejant a Johan Crüýff: "La música és música"

Amb aquest objectiu, pretenem que els alumnes entenguin la importància de la música dins de la història de l'art com un element identificatiu més de les cultures del món. Sabran que la música és una manifestació artística caracteritzada, sobre tot, per la seua diversitat. Una diversitat que hi ha que respectar i valorar sense cap tipus de prejudicis ni actituds de superioritat respecte a altres músiques.

El professorat estimularà la curiositat en l'alumne per conèixer altres músiques de diferents estils i d'altres cultures. Tradicionalment, als conservatoris de música s'ha ensenyat la música composta en Europa en un breu espai de temps (de 1700 fins les primeres dècades del segle XX).

Es veritat que la finalitat principal dels conservatoris és l'aprenentatge de aquesta musica però sense oblidar el manifestat abans. Les programacions didàctiques de les diferents assignatures tindrà en compte aquesta qüestió.

L'assignatura de Cor assolirà aquest objectiu en cadascú dels cursos dels ensenyaments elementals ja que l'ús que el professor pot fer del repertori vocal així ho permet. També els professors de les diferents assignatures instrumentals treballaran en la selecció del seu repertori aquest objectiu en la mesura de les seues possibilitats.

En definitiva, aquest objectiu ha de propiciar a l'alumnat criteris per a valorar i apreciar la qualitat de les diferents músiques que interprete però també que escolte per a que disfrute d'elles.

COMPROMÍS 1

Com a mesura pràctica i concreta totes les programacions didàctiques dels diferents professores/es d'instrument del conservatori inclouran el següent objectiu que serà desenvolupat en una unitat didàctica:

Els/les alumnes seran capaços de:

Interpretar amb el seu instrument i al llarg dels ensenyaments elementals alguna obra escrita amb un estil diferent a l'anomenat comunament com a clàssic (folk, rock, tradicional, popular, ètnica, etc.)

II. ADQUIRIR I DESENROTLLAR LA SENSIBILITAT MUSICAL A TRAVÉS DE LA INTERPRETACIÓ I DEL GAUDI DE LA MÚSICA DE LES DIFERENTS ÈPOQUES, GÈNERES I ESTILS, PER A ENRIQUIR LES POSSIBILITATS DE COMUNICACIÓ I DE REALITZACIÓ PERSONAL.

Aquest objectiu insisteix, com el primer, en la interpretació d'un repertori d'obres variat de diferents èpoques, gèneres i estils.

En tot cas, en aquest objectiu entenem que la interpretació ha de produir gaudiment a l'alumne. En aquestes edats s'ha de combinar l'esforç que existeix en qualsevol aprenentatge amb la satisfacció que produeix recollir resultats després d'un estudi continuat. Uns resultats que, al tractar-se la música d'un art escènic, es comparteix amb un públic que escolta i gaudeix també.

La sensibilitat musical la entenem en el seu sentit més ampli, un compendi de diverses capacitats que aquesta relacionades entre sí: l'audició crítica, la interpretació d'obres musicals, la apreciació de la qualitat musical i la comprensió de la estètica de cada obra i compositor.

En definitiva, la pràctica musical ha d'incrementar el creixement intel·lectual de l'alumne de manera progressiva evitant que aquestos estudis queden reduïts a un qüestió mecànica i exclusivament professionalitzadora.

És important, una metodologia per part del professorat que faça dels ensenyaments elementals una etapa educativa agradable i que introdueixi l'esforç individual de manera progressiva considerant les motivacions individuals de cada alumne.

III. INTERPRETAR EN PÚBLIC AMB LA SUFICIENT SEGURITAT EN SÍ MATEIX, PER A COMPENDRE LA FUNCIÓ COMUNICATIVA DE LA INTERPRETACIÓ MUSICAL.

La música és un art que es desenvolupa als escenaris (art escènic). Establir criteris adequats per tots aquells que "s'enfronten" a un públic és d'una gran importància.

Els últims avanços sobre la psicologia del músic ens diuen que son molts els problemes que patim, començant per l'ansietat escènica que té una relació directa amb les experiències viscudes als inicis de l'educació musical. Però no sols l'ansietat escènica, també les crisis de perfeccionisme, obsessions variades, etc.

Per tot açò, el professorat desenvoluparà activitats i estils metodològics per mitigar i prevenir aquestos problemes i no esperar que es resolen (o s'agreugen) en el temps.

Més concretament, les audicions d'aula que desenvolupem durant tots els cursos i la resta de concerts serviran no sols com una activitat de presentació de resultats si no com una activitat més d'ensenyament/aprenentatge en el que treballarem amb els alumnes estratègies concretes de superació de la por escènica i d'increment de la "felicitat del músic". La presència entre nosaltres d'un psicòleg especialitzat ens ajudarà a establir criteris adequats en les nostres programacions.

IV. INTERPRETAR MÚSICA EN GRUP, PER HABITUAR-SE A ESCOLTAR ALTRES VEUS I ADAPTAR-SE A L'EQUILIBRI DEL CONJUNT.

El currículum oficial contempla dos assignatures que desenvolupen la música en grup: el cor i el conjunt. En aquest objectiu entenem i discriminem dos tipus d'objectius, per una banda, els relacionats en els aspectes tècnics necessaris per a una interpretació adequada en grup: afinació, conjunció rítmica, equilibri sonor de les diferents veus, precisió en els atacs, etc; i per altra banda, els aspectes actitudinals relacionats amb la interpretació en grup.

Tot i sent la música per excel·lència, un acte de col·lectivitat, el músic, incomprendiblement, s'ha caracteritzat tradicionalment per ser individualista. En aquesta actitud, les metodologies docents i la concepció tradicional de l'educació musical ha influït en gran manera.

Per tot açò, l'acció educativa en aquesta etapa requereix una intervenció d'absolutament tot el professorat amb independència de l'especialitat o assignatura que impartisca.

Saber respectar l'opinió del director de les agrupacions, treballar en equip, participar d'un projecte col·lectiu, respectar als companys, etc., seran objectius presents en totes les programacions didàctiques.

V. SER CONSCIENT DE LA IMPORTÀNCIA DEL TREBALL INDIVIDUAL I ADQUIRIR TÈCNiques D'ESTUDI QUE PERMETRAN L'AUTONOMIA EN EL TREBALL I LA VALORACIÓ D'AQUEST.

Ser conscient del treball individual és el primer pas per a desenvolupar en l'alumnat uns hàbits d'estudi estables necessaris per a aconseguir les destreses i habilitats que requereix la tècnica instrumental.

Es tracta d'un tema difícil. Els nostres alumnes pateixen una sobrecàrrega lectiva i també serioses dificultats per a compaginar els ensenyaments de música amb els ensenyaments obligatoris (educació primària). Per aquest motiu l'abandonament escolar es freqüent.

Tradicionalment, s'ha exigit a l'alumnat que faça el major esforç possible i una elevada dedicació a l'estudi individual. Des del punt de vista del professorat aquesta seria la situació ideal. No obstant hem de pensar fins a quin punt açò es sensat i si podem assolir acords de centre per tal de garantir la coherència de tots i totes en aquest controvertit assumpte. Un avanç important que pretén aquest projecte curricular és l'establiment de criteris sobre l'estudi individual que necessiten els/les alumnes d'ensenyaments elementals:

A) En l'adquisició de qualsevol hàbit són imprescindibles la col·laboració i conscienciació de les famílies i la paciència i perseverança del professorat.

B) El temps necessari d'estudi individual és diferent en cada alumne i dependrà de molts factors: aptituds, motivació, etc. També hi ha diferències segons l'especialitat instrumental que trie l'alumne. Així doncs, no es pot generalitzar.

C) Es necessari que l'alumnat dispose de temps lliure i que el treball en casa no ocupe un temps excessiu.

El temps d'estudi se incrementarà paulatinament i de manera progressiva a mesura que se superen els primers cursos.

A) Cada departament didàctic reflexionarà i establirà el temps d'estudi setmanal per als alumnes de cada curs dels ensenyaments elementals.

B) Les quatre i cinc hores lectives setmanals han de ser quasi suficients per musicalitzar als alumnes, evitant dedicacions de temps d'estudi individual no racionals. La recomanació de recolzament extern (classes particulars) ha de ser molt justificada.

VI. VALORAR EL SILENCI COM A ELEMENT INDISPENSABLE PER A DESENROTLLAR LA CONCENTRACIÓ, L'AUDICIÓ INTERNA, I EL PENSAMENT MUSICAL, AIXÍ COM LA SEUA FUNCIÓ EXPRESSIVA EN EL DISCURS MUSICAL.

Entenem aquest objectiu com un compendi de les capacitats que permetran a l'alumnat entendre el fet musical com un acte comunicatiu: un diàleg amb ell mateix i aquells que l'escolten.

Engloba per una banda procediments i destreses individuals com el increment de la concentració i tècniques de relaxació ja esmentades. També inclou l'adquisició d'una actitud reflexiva sobre la interpretació musical més enllà de la interpretació mecànica de les diferents partitures.

VII. CONÈIXER I VALORAR LA IMPORTÀNCIA DE LA MÚSICA PRÒPIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA, AIXÍ COM LES CARACTERÍSTIQUES I MANIFESTACIONS MÉS IMPORTANTS.

Tenim ara l'oportunitat d'ensenyar als nostres alumnes el patrimoni musical de la Comunitat Valenciana en el seu sentit més ampli: el folklore i les cançons tradicionals i populars i també les obres compostes durant les diferents èpoques, sense oblidar les actuals.

Com sempre, trobar repertori adequat al nivell tècnic de l'alumne i vàlid per a totes les especialitats se superarà mitjançant l'elaboració pròpia dels materials curriculars.

COMPROMÍS 2

A la consecució d'aquest objectiu contribuirem tots i totes. En totes les especialitats instrumentals i en les assignatures de Cor i Conjunt els professors/es responsables inclouran en les seus programacions didàctiques, com a mínim durant els quatre cursos dels ensenyaments elementals, una Unitat sobre la música valenciana amb una obra o materials adequats a interpretar d'aquests característiques.

5. INDICACIONS GENERALS PER A LA INCLUSIÓ DELS CONTINGUTS DE LES DIFERENTS MATÈRIES EN LES PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES.

Definim els continguts com aquells aspectes que han de programar-se i treballar-se per aconseguir els diferents objectius. Podem classificar-los en tres tipus: conceptuals (conceptes teòrics), procedimentals (destreses i habilitats) i actitudinals.

Les programacions didàctiques de les diferents assignatures inclouran la seqüenciació de tots els continguts, propis i comuns, en cadascú dels cursos. També constarà la distribució d'estos en unitats didàctiques.

Aquesta seqüenciació de continguts reflectirà el caràcter progressiu i escalonat de l'aprenentatge musical. Es tracta de programar els diferents continguts progressivament de manera que l'aprenentatge es produïska en l'alumne de la manera més natural i còmoda.

En la pràctica instrumental, la majoria dels continguts son procedimentals, impliquen l'adquisició de destreses i el domini de tècniques complexes que exigeixen un prolongat treball individual. En la majoria dels casos, els ritmes d'aprenentatge son diferents i imprevisibles en cada alumne. Açò condiciona l'estructura i terminis de les programacions per a que siguen viables i reials.

Tampoc hem d'oblidar que els continguts són recurrents. Per exemple, un alumne d'un instrument de vent estudiarà durant tota la seua vida acadèmica el contingut de la respiració, els de corda a passar l'arc, etc. Mai es deixa d'estudiar el contingut, canvia el grau d'exigència i domini del mateix.

En tot cas, sistematitzarem els continguts conceptuals i actitudinals que també apareixen en les nostres disciplines, en consonància amb la finalitat establerta abans, de fer uns estudis musicals no centrats exclusivament en l'adquisició de destreses instrumentals.

En resum i respecte als continguts, establim les següents conclusions en aquest projecte curricular:

Aquest projecte curricular es limita a donar indicacions generals que tots haurem de complir en la redacció de les programacions didàctiques (tercer nivell de concreció curricular).

1. La seqüenciació de continguts obeirà a un criteri bàsic: **l'aprenentatge progressiu (investigacions de Vigotsky)**. Els materials curriculars i els diferents recursos bibliogràfics estaran en consonància amb aquest criteri per a permetre una aprenentatge natural. No sols descansarem en l'alumne tot l'esforç de l'aprenentatge, compartirem amb ells eixe esforç fent una programació minuciosa de la nostra assignatura.
2. Les programacions didàctiques treballaran la totalitat de continguts que apareixen al decret 159/2007. En virtut de la nostra autonomia com a professors podrem incloure nous continguts i desenvolupar els del decret.
3. Continguts "inusuals" com la improvisació, les noves grafies i la memòria musical apareixeran obligatòriament en totes les programacions didàctiques.

4. Els caps d'estudis comprovaran l'adequació de les programacions didàctiques als termes expressats en aquest projecte curricular.

5.1. REFLEXIÓ SOBRE LA PRÀCTICA INSTRUMENTAL.

Establir paràmetres comuns per a totes les especialitats instrumentals no és fàcil. És evident que cadascuna d'elles té una especificitat tècnica diferent. Si de cas, poden haver-hi més similituds entre les especialitats que formen les diferents famílies instrumentals: vent-fusta, vent-metall, corda i piano.

Ara bé, es pot determinar algunes competències comunes a totes les especialitats. Una d'elles és el global de capacitats que anomenem com "*la tècnica instrumental*".

La tècnica instrumental és el conjunt de procediments (destreses, automatismes...) que ens permet començar a dominar el instrument musical. Tradicionalment s'ensenya al principi del procés d'ensenyament/aprenentatge i conforma la part més àrida i avorrida, encara que imprescindible i fonamental.

Estaríem parlant d'un grup de continguts com són la posició corporal, la col·locació de l' instrument, la respiració, la col·locació de dits i mans, l'emissió i producció del so i un llarg etcètera.

Algunes metodologies del passat començaven impartint aquestos continguts i una vegada eren assolits mitjançant la pràctica d'exercicis, notes llargues, estudis i escales es treballava la sensibilitat artística i la interpretació d'obres musicals. Amb aquesta metodologia s'incrementava el caràcter despersonalitzat i desmotivador de l'ensenyament musical ja que es perd de vista el que ha de ser una autèntica educació artística. Es separen dos processos que han de ser treballats conjuntament: la tècnica i la sensibilitat musical.

En tot cas, aprofitem aquest document per a establir criteris bàsics que seran aplicats per tot el professorat d'instrument:

1. Els ensenyaments elementals han de ser una etapa educativa en la que es fonamenten els principis tècnics necessaris, ficant especial èmfasi en evitar l'adquisició de hàbits tècnics incorrectes per part de l'alumnat. No es pot demanar un domini tècnic elevat de l'instrument, objectiu aquest que continuarà desenvolupant-se als ensenyaments professionals.
2. Programarem un treball tècnic vinculat sempre a l'expressió musical per a que l'alumnat asimile el vertader sentit de la tècnica instrumental com uns coneixements que han de ser aplicats i que no tenen valor en sí mateix.
3. És comunament acceptat que la tècnica instrumental s'ha de regir per dos paràmetres que inspiren els seus continguts: **la relaxació i la flexibilitat**.

5.2. CONTINGUTS TRANSVERSALS.

L'educació té com a finalitat bàsica contribuir a desenvolupar aquelles capacitats que es consideren necessàries per a arribar a ser ciutadans de ple dret. Aquesta capacitat de gran transcendència moltes vegades no s'aborden des d'una perspectiva exclusivament acadèmica.

Hem d'introduir en el currículum del centre un tipus d'ensenyament que responga als problemes socials i que tinga present la formació en valors bàsics. El desenvolupament integral que nosaltres perseguim, suposa alguna cosa més que atendre a les seues capacitats intel·lectuals. És també, atendre les seues capacitats afectives, de relació interpersonal i d'inserció i actuació social. I tot açò mitjançant l'educació musical i les interaccions que ens permet l'educació artística.

El desenvolupament de temes transversals suposa una estreta relació de l'escola amb l'entorn. Els continguts transversals han d'aquestar presents en el conjunt del procés educatiu i han d'impregnar la tasca educativa en tots els seues aspectes. No poden plantejar-se com a programes paral·lels ni com activitats complementàries, han de ser assumits per la totalitat d'ensenyaments del claustre, transcendeixen el estrictament curricular i impregnen totes les activitats del centre.

El Decret 159/2007 no fa cap referència a aquests continguts. No obstant i en virtut de la nostra autonomia creguem important afegir-los a la nostra concreció curricular per treballar-los al conservatori d'una manera multidisciplinar: aules, concerts, activitats, etc.

A continuació especifiquem aquests continguts transversals i el seu desenvolupament des de l'òptica dels ensenyaments musicals i l'aplicació al conservatori.

A) EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

Reconeguem per salut, no sols l'absència d'infermetat sinó també tot un conjunt d'actituds i capacitats que són objecte de l'educació i prevenen, degudament desenvolupades, tant accidents corporals com desajustos de la personalitat.

Es tracta que l'alumne elabore i interioritze normes bàsiques de salut, higiene, alimentació i cura corporal.

La pràctica instrumental és un mitjà poderós per a treballar aquests continguts: el treball de la relaxació, postures corporals adequades, la pràctica de la respiració diafragmàtica i un llarg etcètera més.

Hem de ser capaços de fer de l'educació musical una oportunitat immillorable per a conscienciar i aconseguir hàbits més saludables al nostre alumnat. Incidint de manera especial en donar pautes per a evitar que l'ansietat escènica, tan comuna en el nostre alumnat, no contamine les seues vides.

B) EDUCACIÓ PER A LA IGUALTAT ENTRE HOMES I DONES.

La música ha sigut una manifestació que també ha relegat a la dona històricament. Les dones s'han incorporat a l'educació musical mes tard. Les nostres bandes de música han segut formades per homes fins fa uns trenta anys aproximadament. La música composta per dones ha segut relegada històricament i sols unes poques dones s'obrin pas com a directores d'orquestra. Hi ha molt que fer.

Hui en dia, les dones que estudien als conservatoris superen ja als homes. Per altra banda hi ha una gran consciència actual per a fer de la nostra societat una societat paritària a tots els efectes que previnga manifestacions terribles com la violència domèstica i l'abús laboral de la dona.

El conservatori no ha de viure d'esquenes a aquesta realitat i ha d'aportar tot el seu poder educatiu i així contribuir a fer ciutadans/es més conscienciats i tolerants.

C) EDUCACIÓ AMBIENTAL.

La comunitat educativa comparteix un espai físic que cal mantenir i gestionar de manera responsable i sostenible.

Eduquem més com a persones que com a professors/es. El nostre paper en la vida del centre ha de ser un continu exemple per a transmetre aquestos valors. I no sols això, l'organització del centre també ha de contemplar aquestos paràmetres: reciclar els residus, consum responsable d'energia, paper i llum, etc.

D) EDUCACIÓ PER A LA PAU.

La música pot ser i és un instrument de cohesió de tots els pobles del mon. La denominem "llenguatge universal" perquè possibilita el diàleg entre les cultures.

Ser tolerant significa també, valorar i apreciar les músiques de totes les cultures. Ací tenim molt que dir.

E) EDUCACIÓ DEL CONSUMIDOR.

El impacte de totes les manifestacions artístiques és evident en la societat actual. La música és, entre altres coses, una gran indústria que forma gustos, modes, tendències i que acaba sent consumida de manera massiva per tots nosaltres.

Hi han actituds consumistes que no són desconegudes per a nosaltres i que cal reflexionar per a corregir-les des del conservatori: la pirateria musical, descàrregues il·legals de música, conculcació dels drets d'autors, fotocòpies il·legals, etc.

En tot aquest debat, hem de evitar l'existència de l'anomenat "currículum ocult". Diguem unes coses i en fem d'altres.

6. L'ORGANITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA DE CONJUNT.

L'assignatura de conjunt s'imparteix durant els cursos tercer i quart dels ensenyaments elementals. El temps lectiu que se dedica a aquesta matèria és d'una hora setmanal.

El decret 159/2007 estableix els objectius, continguts i criteris d'avaluació que han d'aplicar-se però deixa un marge prou elevat per a l'autonomia del centre, sobre tot respecte a l'organització i els criteris d'agrupament d'aquesta assignatura.

L'assignatura de conjunt mereix un apartat especial en aquest projecte degut a una circumstància que tots sabem: és la única assignatura, durant tots els ensenyaments elementals, que pot ser impartida per tots els professors d'instrument que, segons el decret, tenen aquesta atribució.

Açò ens obliga a fer un esforç gran de coordinació i consens per a evitar disparitats i incoherències que alteren el nostre projecte educatiu, i de aquesta manera, que la impartició d'aquesta assignatura al nostre centre tinga una unitat de criteri amb indiferència del professor/a responsable.

Aquest projecte curricular, que té la intenció d'unificar tos els processos didàctics del centre, estableix els següents criteris:

A) CRITERIS ORGANITZATIUS.

1. Les agrupacions seran les que se determinen a continuació: torns de vent, torns de corda, torns de piano, torn de clavecí, torn de percussió, torn d'arpa, torn de flauta de bec, torns de guitarra.
2. El vicedirector exercirà la coordinació d'aquesta assignatura.
3. Es podran organitzar activitats que faciliten l'intercanvi d'alumnat de torns diferents.
4. En cada torn s'establiran un nombre màxim per especialitats per a garantir l'equilibri del conjunt.
5. L'organització dels torns de piano i clavecí, degut a l'especificitat dels instruments de tecla seguirà els mateixos paràmetres que la classe col·lectiva de la LOGSE.
6. La direcció del centre designarà al professorat responsable de l'assignatura obeint als següents criteris: elecció del cap d'estudis, disponibilitat horària i voluntarietat del professor/a.
7. S'elaboraran materials didàctics específics adequats, amb la col·laboració del Departament de Composició, que facilitarà la incorporació al grup dels alumnes de piano, clavecí, arpa, flauta de bec, guitarra en els altres torns de grups més nombrosos i heterogenis.

B) CRITERIS DIDÀCTICS.

1. Les activitats s'articularen a partir de l'**assaig**. Aquestes activitats proporcionaran a l'alumnat experiències i vivències musicals en grup per primera vegada en la seua trajectòria com a intèrprets. Els continguts conceptuals establerts al Decret es programaran sols en 4º curs i tindran una presència més reduïda que tots els procedimentals i actitudinals.
2. Els materials utilitzats estaran en consonància en el nivell tècnic instrumental de cadascú i la capacitat de comprensió de les estructures musicals. El centre potenciarà i recolzarà l'elaboració pròpia del professorat d'aquests materials i també l'adquisició d'aquells que siguen adequats i estiguen disponibles.
3. Cap material curricular serà manuscrit.
4. Les decisions curriculars del professorat consideraran l'edat dels alumnes (11 i 12 anys) i la seua capacitat d'aprenentatge.

7. DECISIONS GENERALS SOBRE METODOLOGIA.

En aquest apartat, respectarem i concretarem els principis metodològics establerts en el Decret 159/2007. El principi metodològic inspira les actuacions docents i els criteris per a desenvolupar les activitats d'ensenyament/aprenentatge.

La metodologia respon a la pregunta *Com ensenyar?* És la manera, el camí que seguim per tal d'ensenyar els diferents continguts. També és l'estil de cada professor. És un concepte molt més ampli que no confondrem amb els llibres o material didàctic utilitzat, anomenat comunament "mètodes".

Aquest projecte curricular pretén superar la concepció tradicional de l'ensenyament musical. Proponem una nova metodologia, que no oblide l'objecte (la disciplina a ensenyar), però centrada més en el subjecte (la persona destinatària de l'aprenentatge). Les persones son el més important en el nostre conservatori.

Es també molt important que la metodologia empleada al conservatori seguisca els mateixos principis d'activitat constructiva que els utilitzats en l'educació primària ja que l'alumne es veu obligat a simultaniar els dos tipus d'ensenyances. En tot cas proposem els següents principis metodològics:

1. L'Adequació els continguts i la seua seqüenciació al moment evolutiu dels alumnes que tenen edats compreses entres els 8 i 12 anys majoritàriament.

Una de les errades mes repetides en els ensenyaments dels conservatoris ha segut oblidar les característiques psicoevolutives dels nostres alumnes. Açò ha impedit un aprenentatge constructiu afavorint aprenentatges memorístics i repetitius on l'alumne no entén vertaderament el que aprèn.

Aquest principi adquireix una importància capital als ensenyaments elementals on s'ha de seleccionar

amb detall els continguts, evitant els que tenen un gran nivell d'abstracció o son excessivament teòrics.

2. Motivar a l'alumne a l'estudi de la música a través de la seua participació activa en tot el procés donant-li el protagonisme que li corresponga.

La música s'ensenya i aprèn fent música. L'alumne ha de percebre des del primer moment que la música és una disciplina pràctica, la seua vivència és fonamental. Aquest principi intenta evitar períodes llargs i tediosos de tècnica instrumental o de continguts teòrics del llenguatge musical desvinculats de l'expressivitat o de l'acte comunicatiu de la música.

Encara que els primers moments de la pràctica instrumental son durs i costosos, hem de fer esforços per tal de mitigar aquesta situació. El treball en grup, la pràctica de la creativitat musical, concerts i audicions i altres recursos poden ser excel·lents en aquest sentit.

3. Respectar les peculiaritats dels alumnes, individualment i col·lectivament, facilitant així la convivència en el sí del grup i la col·laboració per a evitar qualsevol tipus de discriminació.

Tot ser humà té capacitat musical. I partim de la convicció que absolutament tots i totes poden cursar i superar els objectius d'aquests ensenyaments amb independència que sols uns pocs aconseguiran (o voldran) ser professionals de la música.

Els alumnes amb elevades aptituds i motivació no solen ser nombrosos, hem de treballar amb alumnes que hi haurà que estimular, motivar i ensenyar superant diverses dificultats. Ací és on es veu el treball dels professionals de l'educació.

No podem seleccionar als alumnes. Hem d'individualitzar el procés d'ensenyaments a les característiques individuals de cada alumne.

4. Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumne per mitjà de l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.

Els materials utilitzats pel professorat als conservatoris han segut tradicionalment llibres d'exercicis escrits per compositors/intèrprets del segle XIX. Aquests materials son molt valuosos i tenen un gran interès històric. Actualment alguns d'ells no recullen els principis metodològics que estem explicitant en aquest projecte ni els avanços de la pedagogia musical establerts durant la segon meitat del segle XX, per aquest motiu han de ser completats amb altres materials.

En els conservatoris, l'anomenat "pla d'estudis" ho era tot, objectiu, contingut, metodologia i criteri d'avaluació. Aquest llistat d'obres, estudis i llibres d'escales i exercicis es convertia en el corpus de la música a ensenyar que devia ser interpretat per l'alumne per a superar un curs o nivell.

La majoria dels materials tradicionals no propugnen un aprenentatge significatiu i progressiu, cal una selecció del materials amb altres criteris: varietat (d'èpoques i estils), progressivitat, etc. Tot per fer l'ensenyament mes motivador i atractiu per als alumnes.

5. Procurar que l'assimilació de continguts conceptuals per part de l'alumne es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.

Relacionar teoria i pràctica és una necessitat imperiosa en aquests estudis que pivoten al voltant d'una especialitat instrumental. En aquest sentit, la coordinació entre el professors de llenguatge musical i instrument és un objectiu al que no podem renunciar. Qualsevol contingut teòric ha de tindre una correlació amb la pràctica instrumental.

Per altra banda, hem de propiciar l'autonomia progressiva dels alumnes en la resolució de problemes interpretatius com un principi fonamental. Continguts com l'afinació i el ritme exigeixen una assimilació però sobre tot una interiorització que permeta als alumnes un domini progressiu i una capacitat bàsica per a estudiar-los i treballar-los sense la presència del seu professor.

6. Facilitar als alumnes el coneixement i l'ús del codi convencional d'expressió i l'exactitud en l'ús del llenguatge, a fi que l'aprenentatge i la comunicació siguen efectius.

Completar l'ensenyament pràctic amb una formació teòrica adequada és una garantia per a la formació integral i intel·lectual dels alumnes. L'exactitud en la utilització dels termes ha de ser propiciada per tots i no sols pels professors de llenguatge musical.

En aquest sentit, ensenyar als alumnes a verbalitzar el que saben, a expressar amb paraules les sensacions i emocions interpretatives amb un llenguatge adequat serà un element de formació molt interessant.

7. Exercitar la creativitat de l'alumne, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals a fi que pugui superar les dificultats que se li presenten en el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Estimular la creativitat és un objectiu primordial en un ensenyament artístic. La tècnica ha d'estar aplicada sempre al servei de l'expressivitat.

Per altra banda, el contingut de la improvisació i creativitat musical permet una visió més àmplia de la formació individual de l'alumnat que supera la mera interpretació. L'alumne compon, juga amb els materials i elements sonors i fa del llenguatge musical algo més que una capacitat per a llegir partitures.

Tots nosaltres formarem als alumnes en aquesta direcció, es tracta d'educar músics i no sols intèrprets.

8. Utilitzar les noves tecnologies de la informació i comunicació en tots els processos de l'aula i del centre per millorar la qualitat de l'educació. (Principi exclusiu del centre)

Davant el procés imparable d'aplicació de les tecnologies a la pràctica, investigació i educació musical, no podem perdre aquesta oportunitat. Fer-ho ens deixaria directament fora de la realitat actual i ens limitaria en gran mesura. També la seua utilització augmenta la motivació de l'alumnat i ens acostava al seu llenguatge actual.

8. DECISIONS SOBRE AVALUACIÓ.

“El porvenir, esa extraña amenaza”
Daniel Pennac. Mal de escuela

8.1. ÀMBITS D’AVALUACIÓ.

L'article 14 del Decret 159/2007 regula l'avaluació als ensenyaments elementals de música.

L'avaluació de tots els processos és una realitat actual en el món de l'educació. Una avaluació no reduïda exclusivament a mesurar el nivell d'adquisició del contingut a l'alumne. Proposem en aquest projecte una avaluació integral dels següents àmbits:

1. Els aprenentatges dels alumnes.
2. Els processos d'ensenyament i la pràctica docent del professorat.
3. Les programacions didàctiques.
4. La coordinació didàctica. Funcionament dels departaments i de la Comissió de coordinació pedagògica.
5. La utilització dels recursos disponibles.
6. La col·laboració amb les famílies i amb l'Administració educativa.

8.2. CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE L’AVALUACIÓ.

Establim en aquest projecte educatiu una avaluació amb les següents característiques:

I. INTEGRAL.

Tradicionalment l'avaluació ha estat centrada exclusivament en el rendiment de l'alumnat. Anomenem avaluació integral a aquella que es refereix a tots els processos i agents educatius.

II. INTEGRADORA.

L'avaluació no té com a únic objectiu decidir la promoció o no de l'alumnat. És un procés que pretén integrar a l'alumnat en l'àmbit escolar i no propiciar el seu fracàs o abandonament escolar. L'avaluació serà preventiva en tant en quant procurarà solucionar els problemes d'aprenentatge i no sols identificar-los.

III. FORMATIVA.

Formativa perquè aporta informació i formació a tots els agents implicats (professorat, alumnat, famílies, etc) per a comprendre el desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge dels alumnes i sobre tot, millorar-lo.

IV. PROCESSUAL.

L'avaluació no s'aplica al finalitzar un període determinat (curs o trimestre). És un procés. Tots els agents i sobre tot el professorat, avaluarà contínuament a l'alumne, a l'inici del curs (avaluació inicial), durant tot el curs (avaluació formativa) i al final del curs (avaluació final o sumativa).

V. OBJECTIVA.

Es tracta de reduir al màxim el component subjectiu. Per aquest motiu, l'avaluació serà referida als objectius i criteris d'avaluació preestablerts com a indicadors fiables en aquest projecte educatiu.

VI. INDIVIDUALITZADA.

El procés d'avaluació serà individualitzat ja que tindrà en compte les característiques i circumstàncies de cada alumne. L'aplicació dels criteris d'avaluació serà flexible i adaptada a cada cas concret. L'atenció a la diversitat suposa l'adaptació de tots els processos implicats en l'avaluació.

VII. MOTIVADORA.

L'avaluació s'ha d'entendre com un estímul a l'aprenentatge i no com una font d'ansietat i frustració.

VIII. INVESTIGADORA.

L'avaluació és una font d'investigació per al professorat. Ens permet millorar la nostra pràctica docent i adequar-la a les necessitats dels nostres alumnes.

Aquesta concepció de l'avaluació pretén mitigar fins on és possible la seua funció social i jerarquitzant. L'avaluació ordena als alumnes segons els resultats de les qualificacions i no deixa de ser un exercici selectiu de l'alumnat. Per altra banda, l'avaluació utilitzada exclusivament per al control de l'alumne acaba desvirtuant les seues funcions.

8.3. ELS CRITERIS D'AVALUACIÓ.

Els criteris d'avaluació són els que estableix el Decret 159/2007 en cada assignatura i que aquest projecte desenvoluparà.

Els criteris d'avaluació són indicadors preestablerts que concreten el nivell de domini dels objectius.

També son ítems obligats quan s'avalua a cada alumne. La nostra aportació com a centre serà concretar-los i definir-los millor en subcriteris per a perfilar i objectivar més, si cap, el procés d'avaluació.

D'aquesta manera, facilitarem la tasca del professorat quan aplique els mateixos. També aportarem més informació al conjunt de la Comunitat Educativa, alumnat i famílies.

A) CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA DE CONJUNT.

1. *Valoració de l'actitud de l'alumnat i la seua disposició.* Amb aquest criteri es pretén subratllar la importància per al desenvolupament del criteri del model formatiu, de l'actitud positiva cap a la participació en el conjunt. Així mateix, aquest criteri emfatitza la motivació que pot produir la didàctica aplicada. Per tant, permet avaluar la mateixa pràctica docent.

SUBCRITERIS:

- 1.1. L'interès i la participació en les activitats de la classe, l'entusiasme que dedica a l'assignatura.
- 1.2. La col·laboració amb el professor/a i la resta d'alumnes.
- 1.3. Comportament general en la classe, mantenir el silenci i seguiment de les indicacions del professor/a.

2. *Realitzar audicions periòdiques.* Amb aquest criteri es pretén posar ràpidament a l'alumne en contacte amb el públic i, al mateix temps, potenciar l'activitat musical de l'entorn docent.

SUBCRITERIS:

- 2.1. L'actitud i interès de l'alumne en les audicions o activitats que se programen durant el curs.
- 2.2. Valoració del rendiment de l'alumne en aquestes activitats.
- 2.3. Participació de l'alumnat en les activitats de la Programació General Anual i la Programació d'aula.

3. *Mostrar l'habilitat en la utilització dels termes específics.* Amb aquest criteri es desitja comprovar la voluntat de l'alumnat cap a l'aprofundiment en el fet musical.

SUBCRITERIS:

- 3.1. Valorar l'aplicació dels continguts del Llenguatge Musical a la interpretació en grup: signes de dinàmica i agògica.
- 3.2. Valorar l'aplicació de continguts de l'assignatura d'Instrument a la interpretació en grup: colps d'arc, digitacions.
- 3.3. Coneixement d'aspectes teòrics sobre les obres interpretades: autors, estils, cronologies, etc.

4. *Interpretar les peces triades.* Amb aquest, es vol comprovar l'assimilació de continguts i el desenvolupament individual dins del grup. També permet comprovar el desenvolupament general del grup com a unitat, de l'èxit col·lectiu del qual se sent artífex cada un dels seus membres, de manera que es reforça la consciència de grup musical.

SUBCRITERIS:

4.1. Interpretar les peces triades amb domini tècnic i mecànic individual: digitacions, colps d'arc, afinació, ritme, etc.

4.2. Desenvolupament de la tècnica instrumental de grup: afinació, ritme, seguiment de les indicacions del mestre/director.

5. Interpretació per grups reduïts de peces fàcils que permeten mostrar la capacitat expressiva musical de cadascú. Amb aquest criteri es vol valorar la particularitat en el desenrotllament formatiu de cada individu. Al mateix temps, aquest tractament condueix a la comprensió de la música de cambra com a mitjà d'apreciació sensible dels continguts més subtils.

SUBCRITERIS:

5.1. Apreciar la sensibilitat musical de cada alumne i la seua capacitat d'expressió.

5.2. Aportació individual al grup

6. Interpretar en grups reduïts bases d'acompanyament i línies melòdiques alternades entre cada membre. Amb aquest criteri es pretén valorar l'eficàcia de la metodologia aplicada respecte a la comprensió de continguts de creativitat i espontaneïtat musical.

SUBCRITERIS:

6.1. Valorar la creativitat de l'alumnat quan desenvolupe línies melòdiques i/o bases d'acompanyament.

6.2. Valorar la creativitat i les improvisacions realitzades en grup.

6.3. Valorar el domini dels elements del llenguatge musical aplicats a la improvisació musical.

7. Valoració de les actituds i de l'assistència com a garanties de seguiment del procés d'aprenentatge.

SUBCRITERIS:

7.1. Valorar l'assistència a classe. Quan un alumne no assisteixi a classes de manera injustificada durant quatre vegades al trimestre perdrà el dret de ser avaluat.

7.2. Els mateixos subcriteris establerts en el primer criteri.

B) CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA D'INSTRUMENT.

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista. Aquest criteri servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la assimilació i aplicació correctes dels esmentats principis de llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents. Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne davant de la varietat d'obres i estils.

4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument. Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memorització i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi de la música.

5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.

6. Iniciar-se en la creació d'improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalet.

Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics donats, amb autonomia i creativitat.

7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments. Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.

8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar alhora que s'adapta a les veus dels altres. Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, la precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball en comú.

9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres juís personals sobre les obres estudiades en aquest nivell. Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com en els crítics i col·loquials. Açò acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb aquestes, desenrotllar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment

C) CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA DE LENGUATGE MUSICAL.

1. Imitar estructures melòdiques i rítmiques breus amb la veu i/o amb la percussió.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar el grau de memòria i la capacitat de reproduir amb fidelitat el missatge rebut, tant en els seus aspectes sonors com en la seua realització motriu.

2. Reconèixer auditivament la pulsació d'una obra o fragment; mantindre la dita pulsació durant períodes de silenci, així com reconèixer l'accent periòdic.

Es pretén constatar la percepció i interiorització de la pulsació, així com la identificació de l'accent periòdic.

3. Interpretar estructures rítmiques d'una obra o fragment, bé siga de forma vocal, instrumental o percudida. Amb aquest criteri es tracta de constatar la capacitat d'encadenar diverses fórmules rítmiques dins d'un tempo establert.

4. Aplicar un text a un ritme i a una melodia senzilla o viceversa. Té com a objecte comprovar la capacitat de l'alumne per a associar ritmes amb paraules o frases de la mateixa accentuació.

5. Entonar una melodia o cançó tonal amb acompanyament o sense. Comprovació de la capacitat de l'alumne per a aplicar adequadament l'entonació, l'afinació i l'expressivitat a un fragment tonal. En cas que es produïra acompanyament instrumental, aquest no reproduirà la línia melòdica.

6. Identificar intervals melòdics i harmònics majors, menors o justos. Pràctica d'entonació dels intervals melòdics i dels harmònics partint d'un so donat. Amb aquest criteri es pretén detectar el domini de l'interval.

7. Identificar auditivament el mode major o menor d'una obra o fragment. Es pretén constatar amb aquest criteri la capacitat de l'alumne per a discriminar ambdós modes.

8. Reproduir models melòdics senzills, escales o acords a partir de diferents altures. Es tracta de comprovar la destresa de l'alumne per a reproduir un mateix fet melòdic des de qualsevol so.

9. Reproduir per escrit fragments musicals escoltats, referint-se a aspectes rítmics i/o melodicotonals. Per mitjà d'aquest criteri s'avalua la capacitat de l'alumne per a interioritzar i reproduir imatges sonores percebudes.

10. Identificar després d'una audició els trets característics (rítmics, melòdics, modals, cadencials, for-

mals, tímbrics, etc.) de les obres escoltades o interpretades. Es tracta de comprovar la capacitat de l'alumne per a reconèixer algun d'aquests aspectes.

11. Improvisar estructures melòdiques i/o rítmiques sobre un fragment escoltat. Es pretén comprovar la capacitat creativa de l'alumne.

12. Improvisar de forma individual o col·lectiva xicotetes formes musicals, partint de premisses relatives a diferents aspectes del llenguatge musical.

Per mitjà d'aquest criteri es tracta de comprovar el desenrotllament creatiu, seleccionant diversos elements dins d'una forma musical i discernint idees principals i secundàries.

13. Identificar auditivament i interpretar canvis senzills, de compàs. S'intenta verificar la capacitat de percepció auditiva i de realització pràctica de canvis de compàs d'una unitat igual o diferent. En eixe cas només:

- Negra=negra
- Negra=negra amb punt
- Negra=blanca
- Corxera=corxera, i viceversa en els casos 2) i 3).

14. Entonar una melodia o cançó tonal amb acompanyament o sense. Té com a objecte comprovar la capacitat de l'alumne per a aplicar les seues tècniques d'entonació i exactitud d'afinació a un fragment tonal aplicant indicacions expressives presents en les partitures.

Si es produïx acompanyament instrumental, aquest no reproduirà la melodia.

15. Llegir internament, en un temps donat i sense verificar l'entonació, un text musical i reproduir-lo de memòria. Aquest criteri tracta de comprovar la capacitat de l'alumne per a imaginar, reproduir i memoritzar imatges sonores de caràcter melodicorítmic a partir de l'observació de les partitures.

D) CRITERIS D'AVUACIÓ DE L'ASSIGNATURA DE COR.

1. Interpretar qualsevol de les obres programades durant el curs en conjunt de tres membres per corda com a màxim. Aquest criteri tracta d'avaluar la capacitat de cada alumne enfront del grup i per veus, ja que, en formar part d'una corda amb dos persones més, es pot descobrir fàcilment cada aportació individual, en ser, en eixe moment, quasi solistes.

2. Entonar intervals i acords a partir del La del diapasó, ampliant progressivament la dificultat. Aquest criteri tracta d'avaluar la capacitat perquè cada membre del cor pense durant un temps mínim el so que li correspon i el reproduïska de forma afinada. Així mateix, es constata el grau d'interiorització de les distintes relacions intervàliques.

3. Improvisar i preparar en grups obres homofòniques molt senzilles i de clars contorns tonals sense l'ajuda directa del professor. Aquest criteri pretén valorar la capacitat de desxifrar obres senzilles desconegudes en aplicar els coneixements adquirits de Llenguatge Musical sobre les cançons i la cooperació en el treball en grups perquè el resultat final siga expressiu.

4. Realitzar audicions públiques amb el repertori preparat durant el curs amb el professor. Aquest criteri tracta de valorar actituds de disciplina, puntualitat, col·laboració, orde i responsabilitat davant del grup, al mateix temps que permet comprovar la funció comunicativa del cant a través de la reacció del públic.

5. Valoració de les actituds i de l'assistència com a garanties de seguiment del procés d'aprenentatge.

8.4. L'ORGANITZACIÓ DE L'AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT: LES SESSIONS D'AVALUACIÓ.

El Decret 159/2007 estableix que l'avaluació serà continua i integradora. L'organització d'aquesta avaluació és competència del centre educatiu. Per aquest motiu considerem oportú establir les següents activitats i mesures organitzatives per al desenvolupament de l'avaluació de l'alumnat.

1. S'organitzaran tres sessions d'avaluació durant el curs, una cada trimestre. La primera al mes de desembre, la segona al mes de març i la tercera al mes de juny. L'avaluació de juny és l'avaluació final on es decidirà la promoció o no de l'alumnat i així constarà als documents oficials (actes finals i expedient de l'alumne.).
2. Les sessions d'avaluació seran coordinades pels professors/es tutor/es i assistiran la totalitat del professorat implicat en el procés d'ensenyament/aprenentatge de cada alumne.
3. En aquestes sessions s'avaluarà el rendiment global de l'alumne també es valoraran les possibles dificultats i totes les qüestions personals susceptibles d'influir en ell/a.
4. Després d'avaluar a l'alumne es procedirà a qualificar-lo. L'avaluació i la qualificació son dos processos diferenciats encara que relacionats i continus.
5. L'acció avaluadora es realitzarà durant tot el curs. Si qualsevol professor/a detecta algun tipus de dificultats d'aprenentatge en algun alumne o qualsevol altra circumstància rellevant que afecte al procés d'ensenyament/aprenentatge compartirà aquesta informació en la resta de professorat implicat i junts determinaran les mesures escaients.
6. El cap d'estudis d'ordenació acadèmica és el responsable de coordinar tots els processos d'avaluació. Convocarà cadascuna de les avaluacions i supervisarà el funcionament global de les mateixes vetllant per a que s'adeqüen als termes establerts en aquest projecte educatiu.
7. L'avaluació continua perseguirà l'èxit en l'aprenentatge de tot l'alumnat, establint les mesures de recuperació i adaptació necessàries.
8. Les conclusions de l'avaluació es traslladaran als pares/mares per escrit per a informar-los de l'evolució del procés d'ensenyament/aprenentatge.

8.5. ELS PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ.

Els procediments i instruments d'avaluació son mètodes empleats per a l'aplicació dels criteris d'avaluació i l'observació del nivell de domini aconseguit dels objectius. La informació que obtenim al realitzar aquesta observació ens permet valorar si les distintes capacitats s'han desenvolupat convenientment durant el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Aquest projecte educatiu pretén establir els procediments d'avaluació de les diferents assignatures i matèries (especialitats instrumentals, Cor, Conjunt i Llenguatge musical) unificant al mateix temps els procediments utilitzats per part del professorat de les mateixes àrees de coneixement.

El Decret 159/2007 estableix els criteris d'avaluació i deixa a l'autonomia dels centres i del professorat els procediments i instruments d'avaluació. No obstant pareix aconsellable establir uns procediments adequats al caràcter integrador i continu de l'avaluació.

Per tot açò, considerem un element de qualitat i de cultura de centre unificar els procediments d'avaluació de tots els professors de les diferents especialitats instrumentals.

En conseqüència, els procediments d'avaluació de les especialitats instrumentals, Cor i Conjunt seràn:

1. L'observació directa de l'alumne durant les classes i,
2. La valoració de les produccions musicals en les audicions d'aula.

Se desestimen els exàmens tradicionals ja que se consideren incoherents amb el caràcter continu de l'avaluació. També provoquen frustració a l'alumnat i son poc motivadors; a més a més provoquen ansietat escènica en el xiquets i xiquetes en edats compreses entre els 8 i 12 anys.

No obstant, es permet la simulació d'exàmens com una activitat metodològica més, desvinculada de l'avaluació, que prepararia a l'alumne a les diferents proves d'accés i situacions similars.

Els procediments d'avaluació en l'assignatura de Llenguatge Musical seran:

1. L'observació sistemàtica de l'alumne a l'aula.
2. Proves escrites per a medir els coneixements teòrics.
3. Verbalitzacions

8.6. CRITERIS DE PROMOCIÓ, RECUPERACIÓ, AMPLIACIÓ I LÍMITS DE PERMANÈNCIA.

8.6.1 CRITERIS DE PROMOCIÓ.

Els criteris de promoció estan establerts a l'article 16 del Decret 159/2007. Els alumnes promocionaran al curs següent quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o quan tinguen avaluació negativa en una com a màxim.

Els alumnes que al finalitzar el quart curs tinguen tres o quatre assignatures pendents repetiran el curs en la seua totalitat. Quan la qualificació negativa es produísca en una o dos assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

8.6.2. LÍMITS DE PERMANÈNCIA.

Segons l'article 17 del Decret 159/2007, **el límit de permanència** als ensenyaments elementals serà de cinc anys. L'alumne no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs.

La Conselleria d'Educació podrà autoritzar amb caràcter excepcional que determinats alumnes puguen ampliar un any més el límit de permanència, en supòsits de malaltia greu o altres circumstàncies similars.

El Claustre de professors/es, quan considere que un alumne/a mereix ampliar el límit de permanència, elaborarà i aprovarà un informe que lliurarà a la Conselleria d'Educació justificant aquesta mesura excepcional.

8.6.3. CRITERIS DE RECUPERACIÓ D'ASSIGNATURES PENDENTS.

Respecte a l'assignatura **d'instrument**, quan els alumnes promocionen de curs amb l'assignatura d'instrument pendent, la recuperaran assistint únicament a la classe del curs en el que es trobe matriculat. El professor/a, mitjançant l'avaluació continua, decidirà en quin moment l'alumne supera el curs pendent. Aquesta decisió constarà en l'acta de l'avaluació trimestral i a l'acta final del curs.

Les recuperacions de les assignatures de Cor, Conjunt i Llenguatge musical les decidirà el professor/a responsable en qualsevol moment del curs, mitjançant l'avaluació continua. El mateix professor/a decidirà el curs en el que s'escolaritza l'alumne en funció del que considere més oportú per a l'èxit en el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Els procediments i instruments d'avaluació aplicables seran els que estan establerts de manera general en aquest projecte educatiu, amb independència de que en les assignatures col·lectives, els diferents professors/es puguen organitzar proves individualitzades als alumnes implicats

El cap d'estudi d'ordenació acadèmica durà un control de registre d'aquestes recuperacions.

8.6.4. L'AMPLIACIÓ DE MATRÍCULA.

Segons l'article 13 del Decret 159/2007, *és competència del Consell Escolar autoritzar amb caràcter excepcional la matriculació en més d'un curs d'aquells alumnes, que, amb l'orientació prèvia del professorat, així ho sol·liciten, sempre que el conjunt de professors que imparteixen classes als dits alumnes assegure la seua adequada capacitat d'aprenentatge per a cursar les ensenyances en les condicions establides.*

Així doncs, s'estableix i concreta en aquest projecte educatiu el procés de sol·licitud i autorització de les ampliacions de matrícula i els seus criteris pedagògics.

Per a l'autorització de les ampliacions de matrícula es consideraran alguns aspectes pedagògics i organitzatius fonamentals:

1. L'ampliació de matrícula és una decisió molt important que requerirà la coordinació i unanimitat de tot l'equip docent implicat i també una comunicació fluida amb les famílies. Es tracta d'una oportunitat al servei de l'alumne i de l'èxit en el seu procés d'ensenyament/aprenentatge que ha de ser aplicada amb la màxima prudència i reflexió contrastada de tot el professorat implicat.
2. Tindre l'edat idònia és molt important per a garantir l'èxit en el procés d'ensenyament/aprenentatge. Per aquest motiu, les ampliacions de matrícula són un bon instrument per a regularitzar els desfases d'edat.
3. L'alumnat ha de tindre el batxillerat per a optar als ensenyaments superiors. Les ampliacions de matrícula per davant de les edats idònies suposaran per als alumnes que volen accedir als ensenyaments superiors interrompre la seua escolarització en un conservatori. En aquest mateix sentit, els alumnes que degut a una ampliació de matrícula tinguen edats menors a les requerides per a presentar-se a les proves d'accés als ensenyaments professionals necessitaran l'autorització excepcional de la Conselleria d'Educació.
4. Les mesures d'ampliació exigeixen a l'equip docent que les autoritza, una valoració del procés d'ensenyament/aprenentatge a mig termini. Ens permet considerar la regularització dels nivells en varis anys acadèmics i no sols en el curs que s'autoritzen. És a dir, deguem fer un ús no restrictiu d'aquesta possibilitat.

Respecte a les qüestions organitzatives:

1. Les ampliacions de matrícula es decidiran durant el primer trimestre en la primera sessió d'avaluació. Serà necessària la sol·licitud del pare/mare o tutor/a de l'alumne.
2. Prèviament a la sessió d'avaluació, quan un alumne estiga en condicions d'ampliar, el professor/a tutor/a comentarà aquesta possibilitat a la resta de professors/es implicats per a que organitzen amb temps qualsevol activitat d'avaluació.

3. Les ampliacions de matrícula s'aprovaran en el Consell Escolar del mes gener. Serà preceptiu l'acord unànime de tots els professors implicats i l'informe de la direcció del centre assegurant els llocs escolars disponibles en el curs al que s'amplia la matrícula.
4. Excepcionalment es podrà autoritzar una ampliació de matrícula en el segon trimestre. Aquesta proposta requerirà, a més a més de l'acord unànime del professorat implicat, el recolzament de l'equip directiu.
5. El període de matriculació de l'alumnat que amplia s'establirà cada any a la Programació General Anual del centre, després de la sessió del Consell Escolar de gener.

8.6.5. ELS MATERIALS I DOCUMENTS D'AVUACIÓ.

Els documents oficials d'avaluació son: l'expedient de l'alumne, les actes finals i el informe del professorat a efectes de trasllats d'expedient. El seu format està establert per la normativa de la Conselleria d'Educació.

Nosaltres hem elaborat altres que afegim a aquest projecte educatiu, el seu ús és una decisió pròpia en virtut de la autonomia del conservatori i son (afegim els models als annexes) :

1. Les actes parcials d'avaluació.
2. L'agenda de l'alumnat.
3. L'agenda del professorat.
4. El butlletí de qualificacions.
5. El informe d'avaluació final.
6. El informe de seguiment del procés d'ensenyament/aprenentatge de l'alumnat.
7. Fitxa de l'alumne.
8. Diari d'aula.

En la sociedad donde vivimos, un adolescente instalado en la convicción de su nulidad -y he aquí al menos algo que la experiencia vivida nos habrá enseñado- es una presa.

Daniel Pennac. Mal de escuela.

8.7. L'AVALUACIÓ DELS PROCESSOS D'ENSENYAMENT I LA PRÀCTICA DOCENT DEL PROFESSORAT.

“La enseñanza es una de las causas del aprendizaje, aunque no la única”

Jesús M. Nieto Gil

8.7.1. CARACTERÍSTIQUES GENERALS.

L'article 14.1 del Decret 159/2007, estableix que els professors avaluaran la seua pròpia pràctica docent. L'article 91 de la Ley Orgànica de Educación ens diu que entre les funcions del professorat es troba “*La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado, así como la evaluación de **los procesos de enseñanza.**”*

Entre les funcions del director del centre la LOE estableix “Impulsar las evaluaciones internas del centro y colaborar en las evaluaciones externas y en la evaluación del profesorado”.

És necessari establir i consensuar en aquest projecte educatiu, els criteris, activitats i procediments adequats per a que es desenvolupe aquesta avaluació de la millor manera.

En primer lloc, direm que l'avaluació de la pràctica docent és **imprescindible** per diversos motius: fer possible la seua millora, conèixer les relacions de l'aprenentatge de l'alumnat amb la seua pròpia ensenyança i aportar dades i reflexions per a l'avaluació del conservatori.

L'avaluació de la pràctica docent serà desenvolupada quasi exclusivament pel propi professorat. Per aquest motiu, proposem un model **d'autoavaluació** en aquest projecte educatiu.

Des del nostre centre estem convençuts que el professor/a és l'agent fonamental per a la realització d'un model útil i respectuós d'avaluació de la pràctica docent. El desenvolupament professional no pot imposar-se, no pot resultar d'heteroavaluacions incompletes. Té que ser un fruit del propi reconeixement que sorgeix de l'autoavaluació, de les insuficiències i possibilitats personals percebudes pel propi agent.

El director del centre i la resta de l'equip directiu estimularà i ajudarà al professorat en la tasca autoavaluadora, impulsant plans i elaborant materials i models contrastats. L'equip directiu no practicarà l'heteroavaluació de la pràctica docent per observació, conscient del rebuig que suscita en el professorat i la nul·la eficàcia (P. W. Jackson **La vida en las aulas**) ja que:

1. L'observació de la classe per un agent extern pertorba i distorsiona l'actuació del professorat.
2. L'observació de la classe per un agent extern no sol ser realitzada amb una metodologia científica i no va acompanyada d'un seguiment de les accions correctores proposades. Es converteix en un acte de control més que de millora.
3. Provoca una escassa efectivitat dels procediments: visites curtes amb poca capacitat d'avaluacions llargues.

L'avaluació (heteroavaluació) per part de l'equip directiu es realitzaria en casos molt excepcionals i justifi-

cats per circumstàncies extraordinàries: poca qualitat educativa i descontent generalitzat de la comunitat educativa.

No obstant dit açò, el conservatori col·laborarà, com no podria ser d'altra manera, en les avaluacions externes i les heteroavaluacions que realitze l'Administració educativa.

L'autoavaluació que ara aprovem suposa ficar en marxa un procés de millora del centre dirigit a canvis més profunds que un simple canvi de tècnica. Provocarem una reflexió i deliberació sobre la cultura del conservatori, els valors que es pretenen aconseguir, els resultats obtinguts i la totalitat de processos que influeixen.

En segon lloc, aquesta autoavaluació serà majoritàriament **formativa** i en menor mesura sumativa. És a dir, l'avaluació donarà informació per a la millora de les pràctiques docents del professorat durant el procés d'ensenyament/aprenentatge. L'avaluació pretén ser efectiva, oferir alternatives metodològiques al professorat, instaurar una cultura de formació permanent i sobre tot encaminar l'acció docent al servei dels interessos de l'alumnat. No es tracta en cap cas, d'establir jerarquies entre el professorat ni de controlar les tasques docents. Avaluar per a millorar.

El model que proposem també és **institucional**, afecta el conjunt de membres del claustre. Es tracta d'aconseguir una cultura col·lectiva d'avaluació amb procediments i activitats consensuades i realitzades per tots nosaltres. No serà una pràctica voluntària, l'autoavaluació la realitzarem tots amb compromís i maduresa.

8.7.2. ÀMBITS D'AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

L'ensenyament preactiu. Es tracta d'aquella activitat que desenvolupa el professorat abans d'interactuar amb l'alumnat. És la preparació reflexiva i la planificació del treball a l'aula. Es concreta en la Programació didàctica. Aquest àmbit també serà avaluat pel Cap d'estudis que garantirà la coherència de les programacions amb aquest Projecte Educatiu.

L'ensenyament interactiu. Inclou tot el procés que el professorat desenvolupa amb la presència de l'alumnat a l'aula: comunicació amb l'alumnat i capacitat de motivació, l'estructuració i seqüenciació de continguts, l'ús de les diferents metodologies, els materials curriculars utilitzats i la gestió de la classe.

Els resultats de l'aprenentatge aconseguits per l'alumnat. Inclou estadístiques quantitatives sobre els alumnes que promocionen o no i les qualificacions dels mateixos.

L'acció tutorial i la relació amb les famílies. Inclou tota la gestió i la comunicació amb les famílies i l'orientació que se desenvolupa en l'alumnat.

La implicació del professorat en la dinàmica general del centre i les activitats de la Programació General Anual. Inclou la participació del professorat en les activitats desenvolupades al centre fora de l'àmbit de l'aula: activitats extraescolars, plans de formació, horari complementari, etc.

8.7.3. PROCEDIMENTS I ACTIVITATS.

El professorat utilitzarà els següents procediments:

1. Anàlisi dels documents curriculars redactats pel professorat i avaluació de la seua aplicació a l'aula: programació didàctica, actes de tutoria, actes d'avaluació, etc. S'afegeixen les modificacions i millores que se consideren adequades.
2. Autoaplicació de qüestionaris estàndards elaborats per experts de cadascú dels àmbits anteriors.
3. Seguiment d'un diari d'aula del professorat on reflectisca aquelles qüestions més significatives.
4. Gravació en vídeo d'alguna classe per extraure conclusions, (funció d'espill)
5. Qüestionaris i enquestes emplenades per l'alumnat de manera anònima. La informació serà gestionada i coneguda únicament pel professorat responsable.

Al finalitzar cada curs, el professor/a elaborarà un informe d'autoavaluació que formarà part de la memòria del seu departament que a la seua vegada s'inclourà en la Memòria final del curs. En ell recollirà les conclusions més importants en aquest sentit: resultats acadèmics de l'alumnat i activitats realitzades.

“El objetivo del liderazgo no consiste simplemente en detectar y registrar los fallos de las personas, sino en eliminar las causas de los fallos: ayudar a que las personas hagan mejor su trabajo con menos esfuerzo.”

Deming, 1989

9. LA REGULACIÓ DE LA FIGURA DEL PIANISTA ACOMPANYANT

L'article 23 del Decret 159/2007 estableix l'existència de la figura del pianista acompanyant que formarà part del claustre de professors/es i s'integrarà en el departament o departaments didàctics corresponents a les especialitats en que desenvolupen la seua tasca de recolzament.

Segons la normativa bàsica, assumiran aquestes funcions els professors/es de l'especialitat de piano.

L'assignació dels torns de pianista acompanyant es farà respectant el establert en la Resolució de 28 de maig de 1998. El cap d'estudis configurarà els horaris de tot el professorat de l'especialitat de piano on estaran inclosos els torns de pianista acompanyant. Aquests torns podran concentrar-se en un sol professor/a o repartir-se entre varis segons el criteri de l'equip directiu. S'estableix una ratio aproximada de 100-140 alumnes per pianista acompanyant.

CRITERIS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS D'AQUESTA FIGURA.

1. Encara que el pianista acompanyant no té assignada cap assignatura o matèria de les que formen el currículum dels ensenyaments elementals, la seua funció es considera fonamental per al desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge al nostre centre.
2. Les seues funcions son:
  - A) Participar en les activitats complementàries i extraescolars que organitze el centre desenvolupant la seua tasca de recolzament amb alumnes i professorat.
  - B) reballar amb els alumnes els aspectes interpretatius i de conjunt de les obres de repertori en les classes individuals o cant. Sempre en col·laboració amb el professor/a tutor/a qui portarà la direcció de tots els aspectes interpretatius. L'organització general del centre procurarà que els pianistes acompanyants tinguen un aula fixa i un arxiu permanent.
  - C) Assajar sols amb l'alumnat per reforçar les indicacions establertes pel professorat especialista de la matèria quan així ho considere aquest. A tal efecte, aquestes activitats es permetran quan l'alumne gaudisca de la suficient autonomia per a realitzar-la.
  - D) Encara que és un docent que no qualifica als alumnes, participa a l'avaluació del procés d'ensenyament/aprenentatge i de la seua pràctica docent al centre. També participa en totes les tasques de coordinació i planificació.
3. El pianista acompanyant acudirà a les aules d'instrument individual o cant per assajar amb els alumnes i complir les seues funcions. També podrà assajar amb els alumnes a la seua aula si el criteri del professor/a així ho considera. En tot cas, s'establiran horaris per reservar torns de treball amb el professor pianista acompanyant.
4. Els caps d'estudis assignaran a cada departament el pianista acompanyant necessari per a

aquestes funcions.

5. L'horari del pianista acompanyant inclourà el temps necessari per a l'estudi del repertori a interpretar: un 10% del horari del seu horari lectiu més l'horari complementari. En període d'audicions la totalitat de l'horari es dedicarà als assajos.
6. Els professor d'instrument i cant lliuraran a la major brevetat el repertori que necessitarà els seues alumnes per a que puguen assajar-lo en temps. S'estableixen els següents períodes mínims per a lliurar aquestos materials: una setmana per a materials dels ensenyaments elementals i dos setmanes per a materials d'ensenyaments professionals. Si s'incompleixen aquestos períodes, la decisió d'acceptar l'obra correrà a càrrec del pianista acompanyant.
7. Els professors tutors i els pianistes acompanyants establiran el nombre mínim d'assajos per a qualsevol actuació planificada a la Programació General Anual que garanteixi sempre la viabilitat de l'actuació.
8. Els pianistes acompanyants, en tant que docents, reforçaran les indicacions establertes pels professors tutors i treballaran continguts tècnics d'interpretació de conjunt: afinació, dinàmica, agògica, etc. Les decisions i la direcció interpretativa correrà a càrrec del professor/a tutor/a.
9. El pianista acompanyant planificarà la seua tasca docent en un document anual de programació que podrà ser consultat per la totalitat de la comunitat educativa.

10. CRITERIS I NORMES PER A LA UTILITZACIÓ DELS DIFERENTS RECURSOS COLECTIUS DEL CENTRE.

10.1. ÚS DE LA FOTOCOPIADORA.

El centre compta com a recurs una fotocopiadora per a donar servei a les necessitats dels membres de la Comunitat Educativa.

Per a garantir aquest servei de manera racional i atendre les necessitats de tots i totes ense pertorbar el bon funcionament de la consergeria i la gestió del centre, s'ha d'establir una sèrie de normes:

1. La utilització de la fotocopiadora corre a càrrec del personal d'administració (conserges).
2. Està prohibit fotocopiar llibres i documents editats, segons consta en la normativa vigent.
3. Les fotocòpies s'hauran de sol·licitar amb antelació suficient (mínim una setmana quan es tracte de més de 25 còpies) degudament indicat amb número de còpies, i per a qui van destinades.
4. Les fotocòpies es realitzaran seguint l'ordre d'admissió, excepte quan es reconega una prioritat que siga argumentada.

5. El manteniment de la fotocopiadora, suposa un gran esforç econòmic al centre, per la qual cosa les fotocòpies s'hauran d'abonar, seguint els criteris següents:

- Les fotocòpies sol·licitades per a l'alumnat es pagaran al preu que es determine, seguint aquell que en l'actualitat marque el mercat, naturalment aplicat a un centre educatiu.
- Les fotocòpies d'ús particular sol·licitades pel personal del centre es pagaran amb una reducció del 50% de l'establert per a l'alumnat.
- Les fotocòpies sol·licitades pels professors per a ser utilitzades en classe com a recurs didàctic seran gratuïtes.

10.2. PRÉSTEC D'INSTRUMENTAL.

El Conservatori de Torrent, compta amb fulls de sol·licitud de préstec d'instruments per a atendre a les peticions que puguen vindre dels membres d'esta Comunitat Educativa.

La direcció del centre aprovarà el préstec dels instruments, sempre i quan no pertorbe el funcionament de les classes lectives, o de les activitats formatives complementàries o extraescolars generals del centre.

L'instrumental que forma part de la modulació del centre, es pot sol·licitar, aportant les següents dades: *Nom i cognoms, Entitat, Organisme etc.*

DNI i telèfon

Instrument que sol·licita

Signatura del sol·licitant amb el compromís de la devolució de l'instrument, en les condicions que li va ser lliurat, i dintre del període de temps acordat.

Vist i plau de la secretaria del centre.

La direcció del centre també podrà autoritzar la prestació de l'instrumental quan siga sol·licitat per institucions, organitzacions i altres entitats, seguint els convenis de col·laboració aprovats pel Consell Escolar, i atenent a les normes i criteris expressats anteriorment.

El professor/a que utilitze els instruments prestats, donaran la seua autorització abans de realitzar-se el préstec.

10.3. CRITERIS PER A LA UTILITZACIÓ DEL SALÓ D'ACTES DEL CENTRE.

Per tal de racionalitzar i coordinar l'ús del saló d'actes del Conservatori, s'estableixen una sèrie de normes d'utilització per a l'organització d'activitats:

1. EL Saló d'actes és un espai docent i la seua destinació prioritària és contribuir al desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge del Conservatori.
2. Tindran prioritat absoluta les activitats formatives, complementàries i extra-escolars organitzades pel Consell Escolar del Centre i el conjunt del professorat del Conservatori.
3. El Cap d'estudis encarregat d'aquestes activitats coordinarà l'utilització d'este espai, segons els termes expressats en aquestes normes i les indicacions del Director.
4. Les activitats realitzades al Saló d'actes seran programades amb la suficient antelació per tal d'harmonitzar el seu funcionament.
5. L'equip directiu dictarà els terminis per a fer la reserva del Saló d'actes, en funció del tipus d'activitat a realitzar.
6. Tots els membres de la Comunitat educativa que utilitzen el Saló d'actes seran responsables de la seua conservació en bon estat i estan obligats a reparar els possibles desperfectes quan es demostre que han actuat amb negligència.
7. El Saló d'actes es podrà utilitzar per a activitats docents, formatives, complementàries i extra-escolars dins de l'horari general d'obertura del centre. Excepcionalment la Direcció podrà autoritzar la seua utilització fora de l'horari general quan:
  - Es tracte d'una activitat d'importància suficient que justifique aquesta mesura excepcional.
  - No puga realitzar-se en l'horari establert.

10.4. ASSIGNACIÓ ECONÒMICA PER A ADQUIRIR MATERIAL D'AULA.

El professorat que necessite material didàctic com a recurs d'aula que no estiga modulats per la Conselleria d'Educació, podrà sol·licitar-lo a la secretaria del conservatori.

Les despeses d'aquesta partida econòmica aniran repercutides al pressupost del centre com a despeses de funcionament (22110 Subministre de material didàctic). El global d'aquesta assignació s'acordarà quan s'elabore i aprobe el citat pressupost al Consell Escolar del primer trimestre de l'any.

La distribució econòmica que es farà des de la secretaria del centre valorarà les prioritats de cadascuna de les sol·licituds presentades per les diferents especialitats i procurarà una distribució equitativa. (Nombre de professors/es per especialitat, periodicitat en la petició, quantitat econòmica sol·licitada etc.)

La sol·licitud que curse el professorat constarà d'una factura pro-forma amb el nom de l'empresa de serveis, la descripció del material amb l'ordre de prioritats, i la quantitat total amb IVA.

El termini de presentació d'aquestes sol·licituds serà a finals de novembre de l'any en curs, i la secretaria resoldrà i ho comunicarà al llarg del primer trimestre de l'any següent.

Una vegada comprat el material, el professorat passarà un llistat amb el material adquirit a la secretaria del centre per a que forme part de l'inventari general **abans de l'1 de juny**.

10.5. SOL·LICITUD DE MATERIAL DIDÀCTIC MODULAT PER LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ.

A finals del mes d'octubre de cada any la Unitat de Documentació i Programació de la Conselleria d'Educació, ens remeteix un llistat del material modulats per als Conservatoris de música.

En aquest llistat s'enumera la descripció dels articles i la quantitat per a sol·licitar (mobiliari, instrumental, material -biblioteca, reprografia, audiovisual, complementari, informàtic etc)

Des de la secretaria del centre s'elabora i es cursa cada any un escrit amb la petició argumentada, de les necessitats del centre.

A tal efecte, el professorat del centre en la memòria final de cada curs farà constar totes i cadascuna de les seues necessitats de material, les quals estaran relacionades en la citada modulació. (L'instrumental i material que correspon a noves especialitats del centre i que no consten en el llistat de la Conselleria, també s'hauran de sol·licitar, fent constar aquesta circumstància).

La Conselleria d'Educació adjudicarà el material que decideixca, seguint les prioritats establertes en la seua gestió.

10.6. INFORMÀTICA I TELEFONIA.

INFORMÀTICA I EQUIPAMENT.-

El Conservatori de Torrent compta amb material informàtic (ordinadors, impressores etc) i material audiovisual (càmeres de vídeo i fotografia, projectors i pantalles etc), per a l'ús d'aquesta Comunitat Educativa.

Els ordinadors tant els portàtils com els fixes , estan distribuïts a les diverses aules i departaments com a eina de treball del professorat. L'objectiu de la direcció és dotar a totes i cadascuna de les aules del centre del material informàtic i audiovisual necessari per a poder desenvolupar de manera satisfactòria el procés d'ensenyament-aprenentatge que es pretén.

Fins que comptem amb la quantitat adequada d'equipament per a cobrir totes les necessitats, la distribució del material informàtica i audiovisual es fa des de la secretaria del centre, valorant cadascuna de les prioritats que es donen en raó de:

1. Departaments didàctics. Els diferents departaments didàctics que conforma l'organització del centre compten amb un ordinador per a desenvolupar la seua tasca.
2. Necessitats individuals del professorat. Al despatx de secretaria comptem amb dos equips informàtics per a l'ús individual del professorat.
3. Pertinença al projecte "Tots músics, tots diferents". És important disposar d'aquests mitjans per a poder realitzar la tutorització i coordinació necessària entre el professorat que de manera directa es fa càrrec de l'alumnat amb necessitats educatives especials.
4. La tasca que es desenvolupa en les diferents especialitats. Assignatura de periodisme, d'harmonia, d'història, de cor,etc. En aquestes assignatures es fa imprescindible la utilització de material informàtic i audiovisual per a atendre a les diferents programacions que s'expressen en aquestes especialitats.

El Conservatori de Torrent compta amb un pla de formació per al professorat: **"Implantació de les noves tecnologies a la gestió integral del centre"**. Tracta de millorar la formació individual, adaptant-se a les necessitats del grup professional, i açò redundarà en una millora en la qualitat educativa.

En quan al material audiovisual, la Comunitat Educativa disposa al seu abast de càmeres de fotos, vídeo, micròfons, projectors, per a fer enregistraments de les diferents activitats que es portem a terme al centre.

La sol·licitud d'aquest material es farà a la secretaria del centre amb una setmana d'antel.lació suficient per a programar la seua utilització.

TELEFONIA I COMUNICACIÓ.

La utilització de la telefonia i d'internet al Conservatori de Torrent, es farà de manera racionalitzada, i única i exclusivament, quan atenga a les necessitats que deriven del treball desenvolupat en el centre, per la qual cosa no està autoritzat l'ús particular d'aquestes eines. Quan atenga a situacions extraordinàries que facen necessària la utilització d'aquests mitjans podrà autoritzar-se el seu ús.

11. CRITERIS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS DEL PLA ANUAL D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

D'acord amb la Resolució de 27 de maig de 1998, cada conservatori de música disposarà d'un Programa Anual d'Activitats Complementàries i Extraescolars que formarà part de la Programació General Anual. Al mateix temps, al sí de la Comissió de Coordinació Didàctica existirà la figura del coordinador d'aquestes activitats que, en el nostre cas, l'assumeix un Cap d'Estudis específic.

Per altra banda, som un centre educatiu que imparteix ensenyaments artístics escènics. La major part dels continguts són pràctics i es desenvolupen en comunicació directa amb altres (públic). De fet el Decret 159/2007 que estableix el currículum dedica una part important dels seus objectius i continguts a capacitar a l'alumne per a interpretar davant d'un públic amb suficients garanties.

En definitiva, les activitats complementàries i extraescolars són una part fonamental de l'organització del currículum d'un conservatori i van més enllà de ser una sèrie d'activitats complementàries d'oci i motivació. Aquestes suposen una magnífica oportunitat per a que l'alumne assoli la major part dels objectius planificats.

Al Conservatori Professional de Música de Torrent s'organitzen una gran quantitat d'activitats d'aquest tipus. Algunes organitzades pels Departaments didàctics, altres pels professors/es de les diferents assignatures i també hi trobem algunes que se planifiquen des de l'equip directiu. Totes elles formen part de la Programació General Anual. En aquest sentit, hi ha una gran unanimitat per part del conjunt de la Comunitat Educativa dels beneficiaris que aporten al projecte educatiu i a la formació integral de l'alumnat.

Ara bé, creguem necessari regular i establir uns criteris organitzatius i didàctics d'aquestes activitats, a més a més de classificar-les i categoritzar-les dins de la seua diversitat.

11.1. CRITERIS ORGANITZATIUS.

1. Les activitats complementàries i extraescolars se planificaran i avaluaran convenientment. A tal efecte, constaran en la Programació General Anual, s'avaluaran quan s'avalués la PGA i, al final del curs, es redactarà un informe sobre el seu compliment que formarà part de la Memòria final de curs.
2. En tot moment, es garantirà que aquestes activitats no alteren el normal funcionament de les classes lectives. El Consell Escolar i el Claustre de professors/es decidiran, a proposta de l'equip directiu, les mesures organitzatives que afecten al funcionament de les classes quan s'articulen activitats d'interès general per a la Comunitat Educativa.
3. Les activitats complementàries i extraescolars que organitzen els departaments didàctics i el professorat, i no consten en la PGA per haver-se organitzat amb posterioritat a la seua aprovació a principi de curs, hauran de ser autoritzades per l'equip directiu així com també les mesures escaients al desenvolupament de les classes lectives.
4. Un dels dos caps d'estudis serà el responsable de estimular, coordinar i desenvolupar el Programa General d'Activitats Complementàries i Extraescolars. Aquest Programa formarà part de la PGA.
5. Quan aquestes activitats suposen desplaçaments fora del centre, els pares/mares de l'alumnat que participa, autoritzaran per escrit aquestes eixides.
6. Els acords de col·laboració amb entitats públiques i privades serà un magnífic instrument per a l'organització d'aquestes activitats. Es consideren preferents les col·laboracions amb l'AMPA, l'Auditori i l'Ajuntament de Torrent i la resta de conservatoris i centre públics educatius de Torrent i comarca
7. El conjunt del professorat mostrarà la comprensió i la flexibilitat necessària per a que no s'ocasionen conflictes innecessaris.

11.2. CLASSIFICACIÓ DE LES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

11.2.1. Activitats organitzades per l'equip directiu.

- **La Setmana Cultural.**

La Setmana Cultural gaudeix ja d'una llarga tradició al nostre conservatori. S'organitza des de l'any 1997.

Aquesta activitat es desenvoluparà durant una setmana dels mesos d'abril o març preferentment, sempre a l'inici del tercer trimestre del curs.

L'objectiu fonamental de les Setmanes Culturals serà propiciar la participació de tots els sectors de la Comunitat Educativa en el disseny i execució de les activitats programades i contribuir a difondre l'activitat del centre al conjunt de la societat.

Per altra banda, en aquestes setmanes culturals es garantirà l'organització d'activitats destinades a l'alumnat dels Ensenyaments Elementals.

- **Concert "Per Nadal: música i solidaritat".**

Es tracta d'un concert realitzat en les dates nadalenques destinat al col·lectiu d'alumnes dels col·legis d'educació especial de la comarca i ciutat.

- **Premis d'interpretació "Vicent Galbis" i Concurs Nacional de Piano "Amparo Fandos".**
- **Altres que suposen intercanvis amb altres institucions.**

11.2.2. Activitats organitzades pels Departaments Didàctics o de manera interdisciplinar.

Aquestes activitats son molt interessants des del punt de vista didàctic pel que suposen de coordinació entre el professorat. Destaquem la Participació dels alumnes de diferents departaments com a solistes en l'Orquestra Simfònica, els concerts a l'Albereda i diferents Festivals temàtics (Encontre de guitarra, Spanish Brassorround), etc.

11.2.3. Activitats organitzades a l'aula pels diferents professors/es.

Dins d'aquestes activitats destaquen les audicions d'aula que s'organitzen des de les diferents assignatures. Aquestes activitats tenen molta importància per la gran quantitat que es realitzen i perquè pràcticament quasi tot l'alumnat participa varies vegades en elles durant el curs.

Tradicionalment, compaginar-les amb les classes lectives ha segut un "cavall de batalla" per a l'organització del centre, ocasionant conflictes i malestar entre el professorat.

Durant els últims anys s'ha millorat molt i mitigat aquestos problemes degut a la esmerada planificació i l'augment de la conscienciació de tots nosaltres.

En tot cas, respecte a l'organització de les mateixes establim el següent:

1. Aquestes audicions d'aula no interrompan el funcionament normal de les classes lectives.
2. La PGA de cada curs regularà de manera específica les normes i l'organització de les mateixes.
3. Tot el professorat que les organitze està obligat a coordinar i comunicar a la resta de professorat qualsevol alteració de les classes.
4. El cap d'estudis responsable garantirà la coordinació d'aquestes activitats i el compliment de les normes que les organitzen.

A més a més de les audicions, també s'organitzen cursos i classes magistrals amb els recursos de l'AMPA. A igual que les audicions, s'evitarà aquelles que alteren el funcionament de les classes lectives i es prioritzarà aquelles que s'organitzen fora del període lectiu (mes de juliol).

11.3. CRITERIS DIDÀCTICS.

Les activitats complementàries i extraescolars que s'organitzen en el nostre centre tindran en compte els següents criteris didàctics:

1. Aquestes activitats consideraran les característiques psicoevolutives de l'alumnat dels ensenyaments elementals (entre 8 i 12 anys).
2. L'equip docent dissenyarà aquestes activitats per a que suposen una font de motivació i diversió, al mateix temps que d'aprenentatge.
3. L'organització d'aquestes activitats partirà del grup com a nucli bàsic.
4. L'equip docent organitzarà aquestes activitats de manera que els primers contactes amb el públic suposen una font de satisfacció per a l'alumnat i així, prevenir en el futur l'ansietat escènica.
5. Se dissenyaran activitats innovadores on l'alumnat assumeix una actitud més participativa que superen les tradicionals audicions passives

12. PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT: EL PROJECTE EDUCATIU "TOTS MÚSICS, TOTS DIFERENTS"

12.1. INTRODUCCIÓ.

Aquest projecte educatiu permet l'escolarització ordinària de xiquets i xiquetes amb discapacitat en el Conservatori Professional de Música de Torrent. Per primera vegada a la Comunitat Valenciana, un centre d'ensenyaments reglats de música articula un projecte que incorpora alumnes amb necessitats educatives especials realitzant així, un avanç important en el camp de la igualtat en l'educació.

Aquesta innovació consisteix en adaptar les proves d'aptituds per a l'ingrés en els ensenyaments elementals de música en funció de les diferents discapacitats i en la realització d'un seguiment del procés d'ensenyament/aprenentatge dels alumnes seleccionats, establint els suports escolars i les actuacions que siguen necessàries per al seu correcte desenvolupament en el centre.

Aquest projecte educatiu no té un caràcter assistencial; i tampoc es tracta d'una experiència de musicoteràpia o entreteniment. Encaixa perfectament amb la finalitat dels ensenyaments reglats de la en el sistema educatiu; és a dir , proporcionar una educació artística de qualitat i garantir la qualificació dels futurs professionals de la música. Es tracta d'adaptar i de facilitar l'accés al currículum, buscar alternatives metodològiques i incrementar els recursos. En cap cas però, s'hauràn de desvirtuar aquests ensenyaments, que expedeixen títols oficials, i que capaciten per a l'exercici professional. Es pretén que els alumnes amb discapacitat que superin els ensenyaments elementals gaudiran de les mateixes capacitats i competències que la resta d'alumnes.

Aquest projecte d'experimentació educativa inclou diversos projectes conjunts i interrelacionats: un projecte d'investigació, un projecte de formació en centres, a més de totes les actuacions referides a les adaptacions organitzatives i pedagògiques establides en la resolució de 16 de febrer, que tot seguit s'especifica.

12.2.LEGISLACIÓ REGULADORA.

Aquest projecte s'empara en el marc del desenvolupament i l'aplicació de l'experimentació educativa aprovada per la Direcció general d'Ensenyament de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport mitjançant la resolució de 16 de febrer de 2004 i en les pròrrogues successives que aquesta resolució ha tingut anualment.

12.3. RESPONSABLES DEL PROJECTE.

Director del Projecte

El director del projecte és el director del Conservatori Professional de Música de Torrent i president del Consell Escolar del centre. Presideix també el grup de treball que desenvolupa aquesta experiència.

És el responsable del disseny, execució i avaluació de les diferents accions i actuacions que incorpora el programa. Ostenta la representació general del projecte.

Col·labora amb la Conselleria d'Educació del Govern Valencià en l'avaluació externa d'aquesta experimentació educativa i la determinació dels recursos humans i materials necessaris. També és l'encarregat de difondre aquesta experiència i establir les relacions externes amb altres institucions públiques i privades.

Dissenya, junt el coordinador del projecte, la formació permanent del professorat i la seua adequació a aquest projecte i també els objectius i el desenvolupament de la investigació/acció que estem aplicant.

Avalua la participació i el nivell de satisfacció de tots els agents implicats

Especialista en Pedagogia Terapèutica:

Haurà de posseir titulació musical i la llicenciatura en psicopedagogia. La selecció d'aquest càrrec és potestat de la direcció del Conservatori, conforme a uns requisits que s'establiran en el moment oportú. El seu horari serà de jornada completa i

Les funcions que té assignades dintre de l'estructura del projecte són les següents:

1. La Pedagoga Terapeuta del Centre ha d'ajustar l'ajuda pedagògica a les diferents necessitats de l'alumnat, atendre a les diferències i facilitar recursos i estratègies variades que permeten donar resposta a les diverses motivacions, interessos, capacitats, ritmes i estils d'aprenentatge de l'alumnat.
2. Els principis fonamentals que es planteja són la comprensivitat i l'atenció a la diversitat.
3. L'especialista en Pedagogia Terapèutica oferirà un suport intensiu en la realització de les adaptacions curriculars individuals significatives i, que en la seua dedicació horària, realitza les següents tasques:
  - Ajustar l'ajuda pedagògica a les característiques i necessitats dels alumnes:
  - Atenció als alumnes amb N.E.E. permanents, que la seua adaptació del currículum afecta a la totalitat de les àrees o totes les àrees instrumentals.
  - Atenció als alumnes amb N.E.E. permanents, que la seua adaptació del currículum afecta a alguna de les àrees instrumentals
  - Atenció als alumnes amb N.E.E. temporals, que la seua adaptació del currículum afecta a algunes de les àrees instrumentals.
  - Atenció a l'alumnat amb dificultats manifestes d'aprenentatge i les àrees instrumentals.
  - Suport tècnic als departaments didàctics i al professorat tutor en la seua acció

docent amb l'alumnat amb N.E.E. o que requerisca reforç educatiu, de la forma que es determine en el Departament d'Orientació.

- Suport a alumnes que necessiten un programa de reforç en algun àrea.
- Assessorament i col·laboració per a introduir en les Programacions d'atenció a la diversitat en l'aula:
- Adaptació d'objectius i continguts, criteris metodològics i criteris i procediments d'avaluació.
- Suport en les relacions Centre-Família:
- Intercanviar informació amb els pares i mares sobre els seus fills
- Informar als pares dels plans, projectes i possibles dificultats que es produeixen en el procés educatiu dels seus fills.
- Assessorament i col·laboració amb els tutors.
- Assistència als Centres escolars dels alumnes/as del Projecte per a les reunions i posada en comuna amb els professors i tutors implicats en l'ensenyament ordinari.
- Col·laborar en les activitats conjuntes de Centre que es programen.

Psicòleg del centre

Aquest càrrec està ocupat pel professor del centre. Actualment té una reducció de 6 h. de la seua càrrega horària.

El psicòleg del projecte oferirà un suport psicològic als alumnes del projecte i a les seues famílies en la realització d'estudis psicològiques i pràctiques de relaxació, entre d'altres.

En l'àmbit de la seua competència realitzarà les següents tasques

- Avaluació socio-psicopedagògica dels alumnes del projecte
- Identificar i valorar les necessitats de l'alumne amb la finalitat d'ajustar l'oferta educativa, en cada cas, amb les mesures i suports necessaris.
- Elaboració i aplicació d'instruments d'avaluació (entrevistes, qüestionaris, informes de seguiment, tests, proves d'avaluació curricular, etc.)
- Col·laboració en l'elaboració de les adaptacions curriculars.

- Assessorament i orientació escolar i professional
- Realitzar activitats de formació del professorat.
- Tractament de l'ansietat i aplicació de tècniques de relaxació

El seu àmbit d'actuació es circumscriurà a alumnes, professors i familiars dels alumnes del projecte.

Coordinador del projecte

Serà elegit per la direcció del centre, disposarà d'una reducció horària de 3 h.

Serà l'encarregat /da d'aquelles tasques que han de veure amb la coordinació de les persones que intervenen en el projecte, amb els següents termes:

1. Coordinar els membres que conformen el projecte educatiu TMTD, bé siguen professors i professores, PT, psicòleg, pares i alumnes.
  - Establir el calendari i el contingut de les reunions del grup de treball.
  - Coordinar els horaris de la PT i el psicòleg amb els professors.
  - Fomentar el contacte permanent entre els professors involucrats en l'educació de cada alumne.
  - Esbrinar les necessitats que els professors sol·liciten i aquelles necessàries per a la correcta escolarització dels xiquets del projecte; materials, humanes, etc.
  - Esbrinar l'opinió i el nivell de satisfacció dels pares amb el conservatori en general. Fomentar la flexibilitat amb el procés educatiu dels xiquets.
2. Dur endavant la coordinació amb els col·legis i altres institucions:
  - Coordinar els diferents encontres i reunions entre els diferents professionals que atenen a cadascun dels alumnes; en aquestes s'avalua l'impacte que produeix l'escolarització al conservatori en el rendiment escolar, la integració i sociabilització dels alumnes, l'autoestima, etc.
  - Amb altres institucions; com l'ONCE, associacions de sords o d'altres persones amb discapacitat.

El grup de treball

Aquest projecte comporta un treball de coordinació entre el professorat que obligatòriament ha d'anar més enllà de les habituals reunions dels òrgans de coordinació didàctica. És per això que el grup d'investigació del projecte, que tant ha treballat al llarg d'aquests passats anys ha de conformar-se en grup de treball permanent que tutoritze els processos d'integració i acadèmics dels alumnes i prengui decisions de forma col·legiada.

Aquest grup de treball està format per la totalitat de professors dels alumnes del projecte, (bé siguin tutors o no), la professora de PT, el psicòleg del projecte i el director del conservatori.

Objectius del grup de treball

1. Consolidar el projecte al sí del conservatori; de l' experimentació educativa a la normalització en la integració dels nens amb discapacitat.
2. Recerca de recursos educatius per a l'ensenyament de la música a persones amb discapacitat.
3. Consolidar l'aprofitament dels recursos humans destinats al projecte; Psicòleg, PT i coordinador.
4. Identificar les necessitats de recursos materials i tècnics.
5. Investigar en els processos d'ensenyament de la música en persones amb discapacitat; implantació de noves tècniques didàctiques
6. Portar endavant accions de difusió del projecte, especialment en altres centres d'educació musical.
7. Coordinació del professorat.
8. Seguiment del procés d'ensenyament/aprenentatge dels alumnes que integren el projecte.
9. Mesures de tutorització i orientació a alumnes i pares.
10. Coordinació amb els col·legis dels alumnes; reunions amb tutors i equip psicopedagògic de cada centre.
11. - Realitzar reunions de coordinació amb altres organismes, com associacions de discapacitats o altres centres d'ensenyament que treballen amb persones amb discapacitat.
12. - Investigar les necessitats d'índole tècnica per a l'adaptació del currículum a les diferents discapacitats.
13. - Creació de material didàctic i de recolzament.
14. Realitzar les adaptacions curriculars; amb objectius, continguts, criteris d'avaluació i de continuïtat en el centre.

12.4. AVALUACIÓ DEL PROJECTE.

Des del primer moment, l'avaluació integral del projecte educatiu "Tots músics, tots diferents" ha estat una de les principals preocupacions de l'equip de professors responsable.

Una avaluació que s'estén, no solament als alumnes i alumnes sinó també al conjunt d'agents implicats (professorat, pares/mares i equip directiu) i al conjunt de processos realitzats (formació del professorat, difusió, etc.) En aquest sentit, les activitats d'avaluació arrepleguen opinions i valoracions de tots, no solament del professorat. També requereixen la participació de tots els sectors i els òrgans col·legiats de govern (Claustre i Consell Escolar) i els òrgans de coordinació didàctica (departaments i comissió de coordinació didàctica). D'acord amb aquest concepte global d'avaluació, aquesta no es realitza solament a final de curs, sinó que forma part de la cultura de centre i s'aplica de manera continuada.

Comissió de seguiment del Projecte de la Direcció General d'ordenació i centres docents.

Per a continuar amb aquesta experiència, els resultats de les diferents avaluacions han de ser positius i justificar, d'aquesta manera, els importants recursos que dediquem i l'esforç que realitza el conjunt de la comunitat educativa del conservatori.

En aquest sentit, les quatre resolucions que han autoritzat aquest projecte han garantit la seua avaluació. La base quarta estableix un seguiment específic per part de l'equip de professors del centre en col·laboració amb l'Inspector d'Educació que tindrà com objecte determinar les necessitats dels alumnes, precisar les actuacions i adaptacions curriculars i metodològiques que contribuïsquen a un millor desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge, detectar les necessitats referides a recursos humans i materials de suport específic, les necessitats de formació del professorat i la determinació de millores que requerisca el projecte.

L'equip de professors elaborarà a final de curs una memòria d'avaluació dels aspectes curriculars i didàctics desenvolupats en el projecte que formarà part de la Programació General Anual.

La base sisena, configura una comissió de treball, de caràcter multidisciplinar, que vetllarà pel desenvolupament de l'experiència, realitzarà el pla de seguiment, la detecció de recursos educatius i necessitats i es responsabilitzarà de la difusió del material elaborat per a la seua possible utilització en altres conservatoris. Estarà formada pel cap del Servei d'Ordenació Acadèmica, el Cap de Secció d'Educació Especial, un representant de la Inspecció Educativa, un Tècnic del Servei de Planificació Educativa, el Director del Conservatori, el professor del Conservatori que exerceix de coordinador del projecte i un representant del Centre de Formació i Recursos Educatius (CEFIRE). A més, la comissió podrà convidar, amb veu però sense vot, a especialistes en atenció a alumnes amb NEE.

En compliment de la Resolució, la comissió es reuneix periòdicament per a complir el disposat en ella. Les actes d'aquestes reunions, dipositades en la Direcció general d'Ensenyament, reflecteixen les decisions, aportacions i recursos assignats.

12.5. RESUM DE LES ACTIVITATS PRINCIPALS DEL PROJECTE.

Organització de les proves d'aptituds adaptades.

El grup de professors/es prepararà aquestes proves de manera que la discapacitat no impedisca valorar el grau d'aptitud musical dels aspirants. A tal efecte es realitzaran entrevistes personals amb els aspirants i les seues famílies i també un estudi i valoració dels informes oficials.

Posteriorment es confeccionaran els materials d'avaluació adaptats per a la prova en funció de la informació acumulada. Al mes de setembre es realitzarà la prova d'aptituds que serà individualitzada i se seleccionaran als aspirants segons els criteris establerts de manera general: edat idònia i aptitud musical.

Determinació de la modalitat d'escolarització.

Seguidament, es procedirà a designar l'especialitat que cursarà cada alumne, considerant les seues preferències, la disponibilitat d'horaris lliures i la idoneïtat de la mateixa en funció de la discapacitat.

També decidirem la modalitat d'escolarització en cada una de les assignatures i els recolzaments que precisarà de la professora de recolzament i del psicòleg del centre. Les modalitats d'escolarització poden ser: integració normalitzada, integració amb presència dins de la classe de la PT i escolarització a l'aula de la PT sense integració a les aules.

Les modalitats d'escolarització aniran adaptant-se a les necessitats de l'alumne en funció de la valoració que faça l'equip docent i podran modificar-se durant el curs.

El professorat realitzarà les adaptacions curriculars o metodològiques que considere adequades.

Paral·lelament, es determinaran els recursos educatius i les adaptacions que siguen necessaris per a atendre a aquest alumnat.

Avaluació de l'alumnat

A més a més de les avaluacions establertes de manera general, el grup de professors/es faran una avaluació detallada del procés d'ensenyament/aprenentatge de cada alumne. A tal efecte, es complimentarà cada trimestre un informe de seguiment. En cada sessió del grup de treball, es faran activitats d'avaluació continua per detectar qualsevol problema d'aprenentatge i determinar les mesures escaients.

Per altra banda s'organitzaran sessions d'avaluació conjunta entre els responsables dels col·legis d'educació general, on estan escolaritzats els alumnes del projecte, i del conservatori on s'avaluarà el impacte de l'ensenyament musical en tot el rendiment acadèmic de l'alumne.

13. ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES.

Les Programacions didàctiques són el document que planifica la intervenció educativa de cada professor en l'aula. Representen el tercer nivell de concreció educativa i estaran en consonància amb el Decret 159 i aquest Projecte Educatiu. Hi haurà una Programació per als ensenyaments elementals i altra per als ensenyaments professionals.

Després de l'aprovació d'esta concreció curricular, el professorat adequarà les seues programacions didàctiques seguint les indicacions que s'estableixen en aquest apartat en **un termini sis mesos amb posterioritat a la data d'aprovació en el Claustre de professors.**

Per tal d'avançar en la unificació de criteris i el treball en equip, totes les programacions didàctiques (en davant PPDD) que s'elaboren en el Conservatori tindran la mateixa estructura i aspectes mínims comuns amb independència de les aportacions individuals que cada professor/a faça.

La revisió de les PPDD serà coordinada pels Departaments Didàctics i la Comissió de Coordinació Didàctica. El Cap d'estudis encarregat de l'ordenació acadèmica vetllarà per a que cadascuna estiga en consonància amb el Projecte Educatiu de centre.

La redacció de les PPDD serà un procés desenvolupat en equip i consensuat en els diferents departaments. Hi haurà una Programació Didàctica per cada especialitat. Quan una mateixa especialitat o assignatura siga impartida per més d'un professor/a, tots ells/es elaboraran de manera consensuada aquesta programació.

Aquest esforç de consens respectarà en tot cas, les metodologies individuals sempre que no estiguen en contradicció amb els principis metodològics establerts en aquesta concreció curricular.

Als ensenyaments elementals existiran les següents Programacions didàctiques: una per cada especialitat instrumental que s'imparteixca al centre, una programació de Llenguatge Musical, una de Cor i altre de Conjunt. La Programació de Conjunt serà elaborada pel coordinador d'esta assignatura seguint les indicacions aprovades per la Comissió de Coordinació Didàctica.

Els apartats presents en totes les PPDD seran els següents:

1. Desenvolupament, concreció i distribució per cursos dels objectius específics i els continguts que estableix el Decret 159/2007 per a cada especialitat.
2. Decisions específiques a l'aula sobre avaluació: activitats, materials, etc.
3. Activitats complementàries i extraescolars organitzades a l'aula.
4. Les unitats didàctiques que considere cada professor/a on estiguen programats la totalitat de continguts comuns i propis.
5. Les unitats didàctiques tindran els següents apartats, com a mínim: títol, temporalització, curs al que van dirigides, objectius d'aprenentatge, seqüenciació de continguts, activitats d'ensenyament aprenentatge, decisions sobre avaluació i recursos.
6. Llistats de materials curriculars.

14. ORGANITZACIÓ DE LES PROVES D'INGRÉS ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS.

El decret 159/2007 estableix que serà el Consell Escolar de cada centre públic, el que establirà el procediment d'ingrés als ensenyaments elementals de música, d'acord amb el projecte educatiu i amb les possibilitats organitzatives del centre docent, respectant sempre les instruccions que dicte a aquest fi la Conselleria competent en matèria d'educació.

En aquest apartat de la concreció curricular, s'estableixen els criteris didàctics i organitzatius de tots els processos i proves d'accés a les ensenyances elementals de música ja siga a primer curs o curs diferent de primer.

Com a principis generals podem dir que es descarten els procediments encaminats a la mera acreditació de coneixements i destreses prèvies. Al contrari, en aquesta valoració s'han de reconèixer les aptituds musicals dels aspirants i l'acreditació de l'edat idònia. És per tot açò que l'experiència docent continuada i l'observació del rendiment acadèmic, tenen com a conseqüència la necessitat d'anar actualitzant el ingrés als ensenyaments elementals d'aquesta manera poder aconseguir:

- Captació d'alumnat amb aptituds musicals.
- Mantindre l'edat idònia en la realització dels estudis del ensenyaments elementals.

14.1 INGRÉS A PRIMER CURS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS.

A) Organització de les proves.

Per a l'organització de aquestes proves, el director del centre designarà una comissió avaluadora, formada per professors/es suficients per a garantir la fluïdesa de les proves i el seu caràcter individualitzat.

El departament de Llenguatge musical elaborarà els materials necessaris d'avaluació que seran aprovats en la Comissió de Coordinació Pedagògica.

B) Estructura de les proves

Les proves d'aptituds les organitzarà l'equip docent del Conservatori de Torrent a tots els aspirants de forma individualitzada i constaran dels apartats següents:

1. **Imitació rítmica:** Es tracta de repetir 5 ítems purament rítmics de breu duració per mitjà de la percussió amb palmes o colps. Max. 10 punts.
2. **Imitació rítmico/melòdica:** Per mig de l'entonació l'alumne imitarà cinc breus seqüències que conjuguen el ritme i la melodia. Max. 10 punts.
3. **Entonació lliure:** L'alumne cantarà una cançó, de qualsevol estil i gènere musical, de la seua elecció. D'aquesta manera es valorarà la musicalitat i afectivitat cap a la música. Max. 15 punts.

En les proves s'obtindrà un màxim de 35 punts.

A tots els alumnes, una vegada finalitzades aquestes proves, se'ls afegirà a la puntuació obtinguda el barem regulador per edats, per a d'aquesta manera obtindre la nota final que ordenarà als candidats.

C) Barem regulador de l'edat:

- Menys de 8 anys: **20 punts**
- Tindre 8 anys: **20 punts**
- Tindre 9 anys: **12 punts**
- Tindre 10 anys: **6 punts**
- Tindre 11 anys: **2 punts**
- Tindre 12 anys: **0 punts**
- Mes de 12 anys: **0 punts**

Per a l'aplicació del barem es considerarà com a edat els anys complits abans del 31 de desembre de l'any en curs.

La suma de la puntuació obtinguda en la de la prova més la del barem (coeficient d'edat) donaran la nota final.

En cas d'empat, es resoldrà segons els criteris següents:

- Existència de germans matriculats en el centre.
- En cas de persistència d'empat es decidirà per sorteig.
- L'alumne que té més puntuació triarà entre totes les vacants disponibles i així successivament, del de més puntuació al de menys.
-

14.2 INGRÉS A CURSOS DIFERENTS DE PRIMER DELS ENSENYAMENS ELEMENTALS.

A) Les comissions d'avaluació.

Les comissions d'avaluació estaran formades per tres professors del centre designats pel director. Cada comissió d'avaluació estarà formada per un professor de llenguatge musical i dos professors de l'especialitat o família instrumental a la que s'opta.

B) Contingut de les proves.

Les proves versaran sobre els continguts dels cursos precedents a aquell a què l'aspirant opta.

Per a la superació de la prova l'aspirant deurà demostrar que posseeix els coneixements tècnic/instrumentals i teòric/pràctics necessaris per a seguir amb aprofitament els ensenyaments corresponents.

Les proves tindran la següent estructura:

1. Interpretació amb l'instrument d'una obra, estudi o fragment, elegida lliurement per l'aspirant, amb una dificultat adequada als continguts terminals del curs precedent a aquell a què l'aspirant opta.

Aquesta prova serà valorada de 0 a 10 punts.

2. La prova de llenguatge musical constarà de tres exercicis.
3. Lectura rítmic/melòdica.
4. Educació auditiva
5. Teoria

Aquesta prova serà valorada de 0 a 10 punts. Els dos primers amb quatre punts cadascú i el exercici teòric amb dos.

C) Valoració de l'edat idònia

Els aspirants que tinguen l'edat idònia sumaran deu punts més a la puntuació total obtinguda en les proves. L'edat idònia s'estableix de la següent manera:

1. 9 anys o menys: aspirants a segon curs
2. 10 anys o menys: aspirants a tercer curs
3. 12 anys o menys: aspirants a quart curs

Les comissions de valoració podran aconsellar a l'aspirant la matriculació en un curs diferent al que opta, sempre que hagen llocs escolars vacants en eixe curs i ho accepte l'aspirant.

D) Aspirants amb edats menors i majors de les establertes com idònies: menys de 8 anys i mes de 12 anys.

D'acord amb la Resolució de 5 d'octubre de 2007, els aspirants amb edats menors de les establertes com a idònies (8 anys) necessitaran l'autorització de la Conselleria d'Educació per a presentar-se a les proves, i concorreran a les proves, a tots els efectes, com els aspirants amb l'edat idònia.

Els aspirants amb edats majors de les establertes com a idònies necessitaran l'autorització del Consell

escolar per a presentar-se a les proves, i concorreran a les proves amb tots el demes aspirants, però seran ordenats, segons la puntuació aconseguida, en un llistat diferent als aspirants amb l'edat idònia. Únicament, en el cas que queden llocs escolars vacants després d'escolaritzar als alumnes amb edats idònies podran formalitzar la matrícula.

15. CARACTERÍSTIQUES GENERALS DELS MATERIALS CURRICULARS.

Els recursos educatius són els materials i instruments que utilitza el professorat a l'aula per a dur a terme les diferents activitats d'ensenyament /aprenentatge. La selecció dels mateixos és una decisió de gran importància que tradicionalment ha estat en mans de cada professor/a i té una repercussió directa en la qualitat educativa.

Un apartat molt important dels recursos educatius són els anomenats "materials curriculars" que, en el nostre cas, engloben el conjunt de llibres d'estudis i exercicis, obres de repertori i materials elaborats pel propi professor/a.

L'aparició de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació ha suposat una revolució d'aquests materials. Els programes d'edició de partitures i la gran quantitat de recursos en INTERNET, entre altres, ofereixen unes immenses possibilitats al professorat.

Per tot açò, aquest document vol unificar alguns criteris i establir acords que racionalitzen aquests materials al nostre centre:

1. Els materials curriculars estaran en consonància amb els objectius i continguts de les programacions didàctiques.
2. El llistat de materials curriculars formaran part de les programacions didàctiques.
3. Deuran reflectir el caràcter progressiu de l'ensenyament.
4. Seran variats, motivadors i innovadors.
5. No es lliuraran a l'alumnat materials manuscrits elaborats pel professorat.
6. Els professors/es de la mateixa assignatura consensuaran els materials utilitzats i així evitar disparitats de criteris

16. CONCLUSIONS FINALS

En definitiva, l'objectiu fonamental d'aquest projecte educatiu és orientar a tots els membres de la comunitat educativa per aconseguir l'èxit educatiu de tots els/les nostres alumnes. La reducció de l'abandonament i el fracàs escolar ha de ser la conseqüència lògica de totes les actuacions ací previstes.

Considerem l'èxit educatiu si som capaços d'oferir una educació musical de qualitat adaptada als interessos i motivacions del conjunt de l'alumnat tenint en compte sempre la seua diversitat. Per a nosaltres, l'èxit consisteix en possibilitar el major nombre de promocions positives però sobre tot hem d'aconseguir que les competències i capacitats ací establertes siguen assolides pel nostre alumnat i açò provoqe en ells un creixement musical i humà per sempre.

Per tot açò, l'equip docent amb tots els seus esforços i recursos disponibles ha de estructurar la seua tasca docent en aquesta direcció. Estem totalment segurs que en esta etapa apassionant que ara ençetem, gaudirem de la col·laboració de totes les Administracions i agents educatius vinculats.

Torrent, abril de 2009

Aquest projecte s'avaluarà continuament al sí dels òrgans de coordinació didàctica i de govern i participació elaborant informes de valoració que formaran part de la memòria final de cada curs.

Aquest document es lliurarà al conjunt de la comunitat educativa i a tots els nous membres del claustre que s'incorporen cada curs. Es publicarà en els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana i se li donarà la màxima difusió en tots els mitjans possibles (taulons d'anuncis, pàgina web, etc.)

Conservatori Professional de Música de Torrent

CONSERVATORI PROFESSIONAL
DE MÚSICA DE TORRENT

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ